Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2023/1 LSF 145 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet (Modernisering af regler om aftaleindgåelse m.v. og fastsættelse af nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser)

Ministerium: Kulturministeriet	Journalnummer: 2023-3747

Fremsat den 20. marts 2024 af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet[1)]

(Modernisering af regler om aftaleindgåelse m.v. og fastsættelse af nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser)

§ 1

I lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 20. august 2023, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter »side 92«:
», og bestemmelser, der som udkast har været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).«

2. Overalt i loven ændres »Ophavsmanden« til: »Ophavspersonen«, »ophavsmandens« til: »ophavspersonens«, »ophavsmanden« til: »ophavspersonen«, »ophavsmænd« til: »ophavspersoner«, »ophavsmand« til: »ophavsperson«, og »ophavsmændene« til: »ophavspersonerne«.

3. I *§ 2, stk. 4,* indsættes efter »anses også«: »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder«.

4. *I § 2, stk. 4, nr. 1,* udgår »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder« og »tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«.

5. I *§ 2, stk. 4, nr. 2,* ændres »fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der finder sted for en større kreds, som ellers måtte anses som ikke-offentlig« til: »tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.«

6. I *§ 11, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3, 1. pkt.,* udgår: », § 52 c, stk. 10,«.

7. I *§ 11 a, stk. 1, nr. 3,* ændres »en mellemmands« til: »et mellemleds«, og »tredjemænd« ændres til: »tredjeparter«.

8. I *§ 16 b, stk. 1, 3. pkt., § 30 a, stk. 1, 1. pkt., § 68, stk. 1, 2. pkt., § 75 d, stk. 3, 1. pkt.,* og *§ 76, stk. 2, 2. pkt.,* ændres »§ 2, stk. 4, nr. 1, 2. led« til: »§ 2, stk. 4, nr. 2«.

9. I *§ 21, stk. 1, nr. 2,* udgår: »eller undervisning«.

10. I *§ 21* indsættes efter stk. 1. som nyt stykke:
»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, gælder ikke for overføring til almenheden, jf. § 2, stk. 4.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

11. I *§ 21, stk. 2,* der bliver stk. 3., ændres »samt for fremførelse i undervisningsvirksomhed, der sker i erhvervsøjemed« til: », jf. § 2, stk. 4, nr. 1«.

12. I *§ 24, stk. 1, 1. pkt.,* indsættes efter »udstilles«: »offentligt«.

13. Efter § 24 a indsættes før overskriften før § 25:

»Parodi, karikatur og pastiche

§ 24 b. Det er tilladt at anvende værker, når det sker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche.
Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke omfattet af bestemmelserne i § 11, stk. 1 og 2.
Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke for edb-programmer og databaser.«

14. *§ 30, stk. 1,* affattes således:
»DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere kan udsende offentliggjorte værker i radio eller fjernsyn og stille offentliggjorte værker til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. § 2, stk. 4, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen. Bestemmelsen i 1. pkt. gælder ikke for sceneværker og filmværker.«

15. I *§ 30, stk. 2,* ændres »værkets udsendelse« til: »eksemplarfremstilling, udsendelse og tilrådighedsstillelse af værket«.

16. *§ 30, stk. 3,* ophæves.
Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

17. Efter § 32 indsættes:

»§ 33. DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere kan stille offentliggjorte lydoptagelser til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. § 2, stk. 4, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen.
Stk. 2. Rettighedshaveren kan over for radio- og fjernsynsforetagendet og onlineindholdsudbyderen nedlægge forbud mod eksemplarfremstilling og tilrådighedsstillelse af lydoptagelsen i henhold til stk. 1.
Stk. 3. Opstår der spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der efter § 50, stk. 4, er godkendt til at indgå aftaler omfattet af stk. 1, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse.«

18. I *§ 35, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5, § 66 a, stk. 1, nr. 2,* og *§ 75 l, stk. 1, nr. 1,* ændres »§ 2, stk. 4, nr. 1« til: »§ 2, stk. 4«.

19. I *§ 37, stk. 2, nr. 2,* ændres »tredjemand« til: »tredjepart«.

20. I *§ 47, stk. 1, 2. pkt.* ændres »formand« til: »forperson« og i *3. pkt.* ændres »Formanden« til: »Forpersonen«.

21. I *§ 47, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »§ 30,«: »§ 33,«, og »§ 55 b« ændres til: »§ 55 c«.

22. I *§ 48* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Opstår der spørgsmål om, hvorvidt et radio- og fjernsynsforetagende i samarbejde med en organisation, der er godkendt efter § 50, stk. 4, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale om udnyttelse omfattet af § 35, stk. 4 eller 5, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf.

§ 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse. Ophavsretslicensnævnets afgørelser har ikke bindende virkning for radio- og fjernsynsforetagender.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

23. I *§ 48, stk. 3, 1. pkt.,* der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

24. I *§ 50, stk. 1*, indsættes efter »§ 30 a«: »§ 33«.

25. I *§ 50, stk. 3, 2. pkt.,* ændres »ophavsmænds« til: »ophavspersoners«.

26. I *§ 52, stk. 1,* ændres »og 30 a« til: », 30, 30 a, 33 og § 50, stk. 2«.

27. I *§ 52, stk. 3, 1. pkt.,* ændres »forligsmand« til: »mægler«.

28. I *§ 52, stk. 3, 3. pkt.,* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«, og »voldgiftsmænd« til: »voldgiftsdommere«.

29. I *§ 52, stk. 4, 1. pkt.,* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«, og »forligsmanden« til: »mægleren«.

30. I *§ 52, stk. 4, 2. pkt.,* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«.

31. I *§ 52, stk. 5, 1. pkt.* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«.

32. I *§ 52, stk. 5, 2. pkt.* ændres »forligsmanden« til: »mægleren«.

33. I *§ 52, stk. 6,* ændres »forligsmand« til: »mægler«.

34. I *§ 52, stk. 7,* ændres »forligsmandens« til: »mæglerens«.

35. *§ 52 c, stk. 10,* ophæves.

36. I *§ 62, stk. 1,* ændres »Ophavsmandens« til: »Ophavspersonens«.

37. I *§ 65, stk. 6,* og *§ 66, stk. 2,* indsættes efter »22,«: »24 b,« og efter »31,« indsættes: »33,«.

38. I *§ 67, stk. 2, § 69, stk. 3,* og *§ 69 a, stk. 5,* indsættes efter »22,«: »24 b,«.

39. Efter § 67 indsættes før overskriften før § 68:

»**§ 67 a.** Overdrager en fremstiller af billedoptagelser sine rettigheder til en udbyder af en audiovisuel informationssamfundstjeneste, skal udbyderen på begæring med en regelmæssighed, der er passende for sektoren, og mindst en gang om året, give opdaterede, relevante og fyldestgørende oplysninger om udnyttelsen til fremstillere af billedoptagelser eller dennes repræsentant, så længe værket udnyttes. Oplysningerne skal navnlig omfatte udnyttelsesmåder, udnyttelsesomfang, alle genererede indtægter og skyldige vederlag. Er den administrative byrde ved at give oplysningerne uforholdsmæssig stor, er forpligtelsen begrænset til de oplysninger, der med rimelighed kan forventes.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kan ikke fraviges til skade for fremstillere af billedoptagelser.

Stk. 3. Tvister om oplysningspligten efter § 67 a kan af enhver af parterne indbringes for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47, stk. 2.«

40. I *§ 69 a, stk. 4,* ændres »Ophavsmænd« til: »Ophavspersoner«.

41. I *§ 70, stk. 3,* indsættes efter »24 a,«: »24 b,«.

42. I *§ 75 a, stk. 3,* indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Ophavsretslicensnævnets fastsættelse af vilkår omfatter tillige vilkårene for den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen, såfremt organisationen tillige repræsenterer de dermed forbundne rettigheder.«

43. I *§ 84, stk. 4,* ændres »tredjemands« til: »tredjeparts«.

44. Efter § 84 b indsættes i *kapitel 7*:

»Registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser

§ 84 c. Kulturministeren kan fastsætte regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, herunder om registrering, videregivelse af oplysninger, tavshedspligt og fastlæggelse af slettefrister, foretaget af private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter denne lov.«

45. I *§ 86, stk. 1, nr. 1,* udgår »og«, og i *nr. 2,* ændres »stk. 2.« til: »stk. 2, og«.

46. I *§ 86, stk. 1,* indsættes som nr. 3:
»3) fremførelser, der uden at være optaget på et fonogram medtages i en radio- eller fjernsynsudsendelse, som er beskyttet i henhold til stk. 4 og § 87.«

47. I *§ 91, stk. 3,* ændres »stk. 5« til: »stk. 4«.

§ 2

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 732 af 14. juni 2016, som ændret ved § 1 i lov nr. 716 af 13. juni 2023, § 5 i lov nr. 492 af 15. maj 2023 og § 4 i lov nr. 435 af 8. maj 2017, foretages følgende ændring:

1. *§ 12, stk. 1, nr. 1,* ophæves, og i stedet indsættes:
»1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed,
2) eksaminer, prøver og bedømmelser,
3) en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet,«

Nr. 2-9 bliver herefter nr. 4-11.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Stk. 2. § 1, nr. 39, finder ikke anvendelse på aftaler indgået inden lovens ikrafttræden. For sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af § 12, stk. 1, nr. 8, i lov nr. 732 af 14. juni 2016 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 12, stk. 1, nr. 10, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. denne lovs § 2, nr. 1.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

[1] Loven indeholder bestemmelser, der som udkast har været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
2.1. Brug af kønsneutrale betegnelser
2.1.1. Gældende ret
2.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2. Tilpasning af ophavsretsloven ift. EU-retten m.v.
2.2.1 Overføring til almenheden
2.2.1.1. Gældende ret
2.2.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.2. Parodi, karikatur og pastiche
2.2.2.1. Gældende ret
2.2.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.3. Fremførelse til brug i undervisning
2.2.3.1. Gældende ret
2.2.3.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.4. Gengivelse i kataloger
2.2.4.1. Gældende ret
2.2.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.5. Udøvende kunstneres fremførelse (tilknytningskriterier)
2.2.5.1. Gældende ret
2.2.5.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.3. Nye aftalelicensbestemmelser
2.3.1. Aftalelicens for DR og TV 2 på on demand-området for præeksisterende værker
2.3.1.1. Gældende ret
2.3.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.3.2. Aftalelicens for DR og TV 2 på on demand-området for offentliggjorte lydoptagelser
2.3.2.1. Gældende ret
2.3.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.4. Mæglingsbistand
2.4.1. Gældende ret
2.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5. Øvrige ændringer
2.5.1. Nævnskompetence efter § 35
2.5.1.1. Gældende ret
2.5.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5.2. Nævnskompetence efter § 75 a
2.5.2.1. Gældende ret
2.5.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5.3. Datarapportering fra udbydere af audiovisuelle informations-samfundstjenester
2.5.3.1. Gældende ret
2.5.3.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5.4. Registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser
2.5.4.1. Gældende ret

2.5.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5.5. Lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet
2.5.5.1. Gældende ret
2.5.5.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
4. Ligestillingsmæssige konsekvenser
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Formålet med lovforslaget er at modernisere ophavsretsloven, så den teknologiske udvikling bedre afspejles, og der skabes et mere velfungerende marked for ophavsret, så der derved sikres gode rammer for og den rette balance mellem rettighedshavere, brugere af rettigheder og borgere ift. adgang til ophavsretligt beskyttet indhold og incitament til at skabe nyt indhold. Lovforslaget har til hovedformål at foretage en modernisering af reglerne om aftaleindgåelse i forhold til brug af ophavsretligt beskyttet indhold på internettet.

Med lovforslaget gennemføres en modernisering af reglerne for brug af bl.a. musik på DR og TV 2, AV-producenterne får et krav på oplysninger på linje med ophavspersoner og udøvende kunstnere, og det muliggøres, at en privat aktør kan behandle oplysninger om ulovlige hjemmesider med det formål at udbrede disse oplysninger til øvrige aktører i internettets fødekæde, f.eks. annoncevirksomheder. Herudover har lovforslaget til formål at foretage tilpasninger af ophavsretsloven ift. EU-retten bl.a. som følge af afgørelser fra EU-domstolen, der fortolker de direktiver, der er blevet gennemført i ophavsretsloven.

Endelig indeholder lovforslaget et forslag om ændring af de bestemmelser i ophavsretsloven, der indeholder kønsspecifikke betegnelser for personer, såsom "ophavsmand" og "formand", idet de kønnede betegnelser vurderes at være unødvendige og uden betydning for bestemmelsernes anvendelse, ligesom den sproglige ændring vil understøtte ligestilling mellem kønnene.

Lovforslagets indhold er i høj grad baseret på ønsker fra kulturlivet. Baggrunden for lovforslaget er således at optimere den ophavsretlige regulering som følge af henvendelser til Kulturministeriet med konkrete udfordringer fra kulturlivets interessenter, som især er begrundet i nye former for brug af ophavsretlige beskyttet indhold som følge af den teknologiske udvikling. Lovforslaget har fokus på mulighederne for at indgå aftaler om brug af indholdet på nettet i forbindelse med bl.a. public service tilbud og aftale om indsamling af beskyttet indhold, som f.eks. kan benyttes med henblik på kunstig intelligens.

Lovforslaget indeholder følgende forslag:
– Det foreslås, at der tilføjes en adgang til mægling på områder dækket af den generelle aftalelicensbestemmelse i ophavsretslovens § 50, stk. 2, således at der skabes de bedste rammer for aftaleindgåelse på de pågældende områder som f.eks. aftaler vedrørende tekst- og datamining.

- Der stilles forslag om at sidestille de muligheder, DR og TV 2, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere har for at bruge musik på klassisk TV (flow) med deres brug på deres onlineplatforme og dermed give nemmere mulighed for at indgå aftale med aftalelicensvirkning ift. præeksisterende værker og lydoptagelser on demand.
- Det foreslås, at producenter af audiovisuelt indhold sikres adgang til samme information, som ophavsmænd og udøvende kunstnere m.v. har krav på efter den gældende § 55 a i ophavsretsloven.
- Der foreslås ændringer af ophavsretsloven med henblik på at tilpasse eventuelle uoverensstemmelser ift. EU-retten (og andre mere tekniske opdateringer) som f.eks. brug af EU-termer i stedet for danske termer o.l. De foreslåede ændringer er bl.a. begrundet i artiklen ”Dansk ophavsret til EU-retligt serviceeftersyn. Hvor går grænserne for ”dansk ophavsret? ” af professor, ph.d. Morten Rosenmeier, adjungeret professor, lic.jur. Jørgen Blomqvist, professor, dr.jur., ph.d. Thomas Riis, professor dr.jur., ph.d. Jens Schovsbo, post.doc., ph.d. Sebastian Schwemer og professor, dr.jur., ph.d. Henrik Udsen.
- Der foreslås sproglige ændringer af kønnede betegnelser såsom "ophavsmand" til kønsneutrale betegnelser i hele ophavsretsloven begrundet i et ligestillingshensyn og princippet om kønsneutralitet.
- Det foreslås, at Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at tage stilling til aftaler om eksemplarfremstillingsretten i forbindelse med sager om offentlig fremførelse af musik, hvor eksemplarfremstillingsretten er nødvendig for gengivelsen.
- Der foreslås indført en persondataretlig hjemmel for en privat organisation til at behandle en liste over ulovlige hjemmesider, som kan deles med aktørerne i internettets værdikæde, så de kan blokere for disse ulovlige hjemmesider og undgå at finansiere bagmændene bag de ulovlige aktiviteter.

En oversigt over de bestemmelser i den gældende lov, som berøres af lovforslaget, følger som bilag 1 til lovforslaget.

For så vidt angår lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet er formålet med lovforslaget at etablere hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Brug af kønsneutrale betegnelser

2.1.1. Gældende ret

Lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 20. august 2023, (herefter ”ophavsretsloven”) indeholder en række bestemmelser, der med kønnede betegnelser såsom »ophavsmand« og »ophavsmænd« kan give det indtryk, at bestemmelserne alene vedrører personer af det mandlige køn.

Som eksempel kan nævnes den gældende § 3, stk. 1, hvor det anføres, at ophavsmanden har krav på at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, såvel på eksemplarer af værket som når dette gøres tilgængeligt for almenheden. Et andet eksempel er ophavsretslovens § 6, hvorefter to eller flere ophavsmænd i fælleskab kan have ophavsretten til et værk.

Ordlyden kan give det indtryk, at bestemmelserne tilsigter en afgrænsning i forhold til hvilket køn, bestemmelserne finder anvendelse på. Rent praktisk administreres og efterleves bestemmelserne imidlertid således, at de kønnede betegnelser ikke har betydning i forhold til reglernes anvendelse. Ophavsretten til et værk opstår efter gældende ret hos ophavsmanden som en fysisk person uanset vedkommendes

køn. Personers køn har således i praksis ingen betydning for bestemmelsernes anvendelsesområde. De kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

2.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovgivningen bør ikke været kønnet, medmindre det er nødvendigt med særlige regler for visse køn. Kulturministeriet vurderer ikke, at dette er tilfældet for de bestemmelser, der omfattes af dette lovforslag.

Det foreslås på den baggrund, at de kønnede betegnelser i loven neutraliseres i overensstemmelse med Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet side 27 om kønsneutrale betegnelser for personer i lovgivningen. Den foreslåede ændring har ingen materiel betydning for bestemmelsernes anvendelsesområde. Der er således tale om videreførelse af gældende ret blot med nye betegnelser.

Lovforslaget indeholder også ændringer af faste begreber som tredjemand, formand, voldgiftsmand og forligsmand, da disse, uanset at der er tale om generiske og almindeligt benyttede betegnelser, er kønnede betegnelser, hvis tilstedeværelse i ophavsretsloven er udtryk for unødvendig kønnet sprogbrug, og som er medvirkende til fastholdelse af kønsstereotyper i loven og på lovens anvendelsesområde.

2.2. Tilpasning af ophavsretsloven ift. EU-retten m.v.

2.2.1. Overføring til almenheden

2.2.1.1. Gældende ret

Ophavsretslovens § 2, stk. 4, definerer, at begrebet ”offentlig fremførelse” også dækker over såkaldt ”overføring til almenheden”, der i § 2, stk. 4, nr. 1, er defineret som ”trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt”. Begrebet offentlig fremførelse omfatter både direkte fremførelse og overføring til almenheden.

Det følger af § 2, stk. 4, nr. 2, at offentlig fremførelse derudover anses som fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der finder sted for en større kreds, som ellers måtte anses som ikke-offentlig. Bestemmelsen indebærer, at f.eks. afspilning af musik til arbejdet i erhvervsvirksomheder skal betragtes som offentlig fremførelse, selvom de ansatte kan siges at udgøre en lukket gruppe, hvor der ikke vil være adgang til fremførelsen for alle. I dansk ret har det været antaget, at en større kreds i bestemmelsens forstand svarer til 40 personer eller derover. Fremførelse i en erhvervsvirksomhed omfatter både direkte fremførelse og overføring til almenheden.

I bemærkningerne til lov nr. 1051 af 17. december 2002, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (Infosoc-direktivet), er det lagt til grund, at overføring forudsætter et distanceelement. Det følger herefter, at ”[l]ive-fremførelse for et tilstedeværende publikum og traditionel filmforevisning i en biograf må således betragtes som en direkte offentlig fremførelse, ikke overføring. Det samme gælder gengivelse af radio- og tv-udsendelser i butikker og restauranter m.v. samt gengivelse af værker på computerskærme på fx biblioteker […]. ”

EU-Domstolen har imidlertid anvendt en bredere fortolkning af overføringsbegrebet end denne definition. Det følger af en lang række EU-domme, bl.a. C-403/08 og C-429/08 (Premier League), som er

afsagt efter den danske gennemførelse af Infosoc-direktivet, at overføring også omfatter såkaldt fornyet fremførelse, som indebærer gengivelse af transmissioner af radio- og tv-udsendelser i fysiske lokaler, f.eks. i en restauration.

Vurderingen af, om en fremførelse må betragtes som offentlig, afhænger af, om der er tale om direkte fremførelse eller overføring til almenheden. Det skyldes, at overføringsbegrebet gennem EU-Domstolens praksis er EU-harmoniseret, mens dette ikke er tilfældet for direkte fremførelse. Direkte fremførelse, som f.eks. kan være en musikkoncert, højtlæsning af en bog eller en teaterforestilling for et tilstedeværende publikum, er således fortsat underlagt national fortolkning. Det betyder, at spørgsmålet om offentlighed skal afgøres efter de danske offentlighedskriterier. I forhold til overføring skal spørgsmålet derimod bedømmes efter de EU-retlige almenhedskriterier.

Efter de EU-retlige kriterier skal det bl.a. tillægges vægt, om overføringen retter sig mod et betydeligt, ubestemt antal modtagere. Denne fortolkning er ikke afspejlet i § 2, stk. 4, nr. 2, om fremførelse i en erhvervsvirksomhed. Det fremgår af bemærkningerne til § 2 i lov nr. 158 om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker af 31. maj 1961, at bestemmelsen ”er i overensstemmelse med retspraksis […] og den af Koda fulgte praksis, hvorefter der kræves afgift, når der i en erhvervsvirksomhed sker fremførelse af beskyttede musikværker for en kreds på 40 personer eller derover”, jf. Folketingstidende 1960-61 (2. samling), tillæg A, spalte 33. I de tilfælde, hvor fremførelsen sker i form af direkte fremførelse, er der ikke noget til hinder for reglen og denne fortolkning. Når fremførelsen derimod har karakter af overføring, vil det efter EU-retten kræve en konkret vurdering af, om overføringen retter sig mod et betydeligt, ubestemt antal modtagere. Det betyder, at fortolkningen og anvendelsen af § 2, stk. 4, nr. 2, ikke er i overensstemmelse med EU-retten for så vidt angår de situationer, hvor der sker fremførelse for en større kreds i en erhvervsvirksomhed ved overføring, da den ikke fordrer en konkret vurdering.

Tilsvarende overvejelser gør sig gældende ift. § 21, hvor der foregår fremførelse i form af overføring i henhold til § 21. Denne bestemmelse angiver, at værker, bortset fra film- og sceneværker, må fremføres offentligt dels under ikke-erhvervsmæssige gratisarrangementer, hvor fremførelsen ikke er det primære, og dels når det sker til brug ved gudstjeneste eller undervisning. Bestemmelsen skelner ikke mellem direkte fremførelse og overføring til almenheden. Der er ikke noget EU-retligt til hinder for reglen i det omfang, at der under arrangementet sker direkte fremførelse, f.eks. hvis der spilles live musik, foregår performances, oplæg eller stand-up shows for de tilstedeværende. Tilsvarende hvis der vises film fra en dvd eller et andet fysisk medie, hvorpå filmen er lagret. Anderledes forholder det sig dog, når der ved sådanne arrangementer sker fremførelse i form af overføring, f.eks. ved at der udsendes radio eller tv, eller hvis der afspilles musik eller film via streaming fra internettet. Årsagen er, at det efter EU-retten ikke er tilladt at have undtagelser til overføringsretten i national lovgivning, som ikke har hjemmel i Infosoc-direktivet eller anden EU-lovgivning.

2.2.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I forhold til § 2, stk. 4, nr. 2, vurderes det, at den danske opfattelse af, at fremførelser i erhvervsvirksomheder pr. definition er offentlige, når de finder sted over for 40 personer eller flere, ikke kan opretholdes i lyset af EU-retten. Det foreslås på denne baggrund, at bestemmelsen ophæves, således at der ikke længere gælder en selvstændig regel om fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der definerer, hvornår fremførelsen skal betragtes som offentlig henholdsvis ikke-offentlig. Mindstegrænsen på 40 personer vil således heller ikke gælde.

Ophævelsen vil betyde, at der fremover skal foretages en konkret bedømmelse af, om brugen af et værk i en erhvervsvirksomhed skal betragtes som offentlig. Det skal i den forbindelse vurderes, om fremførelsen har karakter af direkte fremførelse eller overføring til almenheden, da dette har betydning for, om de danske eller de EU-retlige kriterier skal anvendes. Hvis der f.eks. streames værker, vil der være tale om fremførelse omfattet af overføringsbegrebet, hvorefter den EU-retlige fortolkning skal anvendes.

Samtidig med ophævelsen af nr. 2 foreslås det, at nr. 1 brydes op i to nye numre. Det nye nr. 1. vil herefter indeholde "udsendelse i radio eller fjernsyn", svarende til den gældende stk. nr. 1, 1. led, mens den nye nr. 2 vil indeholde "tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt", svarende til den gældende nr. 1, 2. led. Ændringen har til formål at gøre bestemmelsen mere brugervenlig ved at gøre det tydeligere, at overføringsbegrebet dækker over to forskellige ting; dels udsendelse i radio eller fjernsyn og dels tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Den nye nummerinddeling vil samtidig gøre det nemmere at foretage en mere præcis henvisning til hver ad de specifikke overføringshandlinger. Da der således ikke foretages indholdsmæssige ændringer, vil forslaget ikke ændre på gældende ret i den henseende.

I forhold til § 21, vurderer Kulturministeriet, at bestemmelsens stk. 1, nr. 1, bør være afgrænset til direkte fremførelse, dvs. uden at omfatte overføring, hvor bl.a. foredragsholdere tidligere med hjemmel i ophavsretsloven har kunnet afspille YouTube-klip og lignende for tilhørerne uden ophavspersonens samtykke, selvom dette ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med EU-retten. Det vil fremover bero på en konkret vurdering efter de EU-retlige kriterier, om foredragsholderen vil skulle indhente tilladelse fra rettighedshaverne.

Det foreslås, at § 21 ændres således, at undtagelsen om fremførelse i forbindelse med gratisarrangementer ikke skal gælde for overføring til almenheden. Formålet med ændringen er at fastlægge, at undtagelsen alene skal gælde direkte fremførelse, idet denne ikke er EU-harmoniseret. Ved at afgrænse fremførelsesbegrebet i § 21 vil dansk ret bringes i overensstemmelse med EU-retten, da EU-retten ikke tillader undtagelser til overføringsretten. Kulturministeriet vurderer, at ændringen er nødvendig for at sikre dansk rets overensstemmelse med EU-retten.

2.2.2. Parodier, karikatur og pastiche

2.2.2.1. Gældende ret

Ophavsretsloven indeholder en undtagelsesregel om, at brugere må uploade og stille brugergenereret indhold, hvori der indgår værker eller frembringelser, til rådighed på onlineindholdsdelingstjenester, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche. Reglen, som findes i § 52 c, stk. 10, blev indført med det formål at gennemføre den obligatoriske undtagelse herom i artikel 17, stk. 7, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/790 af 17. april 2019 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked og om ændring af direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF (DSM-direktivet).

Reglen blev indført i ophavsretsloven ved lov nr. 1121 af 4. juni 2021. Det fremgår af bemærkningerne dertil, at det var Kulturministeriets opfattelse, at undtagelsen om parodi generelt fandt anvendelse i dansk ret, selvom ophavsretsloven ikke indeholder en udtrykkelig angivelse af dette. Der blev i den forbindelse henvist til forarbejderne til ophavsretslovens § 3 i Folketingstidende 1959-60, tillæg A, spalte 2691-2629 og til retspraksis.

De danske domstole har sidenhen taget stilling til spørgsmålet om parodiers lovlighed, hvilket blev endeligt afgjort af Højesteret i sagen UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue). Her nåede Højesteret frem til, at der i dansk ophavsret gælder et ulovbestemt parodiprincip, som hviler på en fast dansk og fællesnordisk tradition med støtte i forarbejder fra 1961 og retspraksis. Højesteret fandt i den forbindelse, at parodibegrebet skal forstås i overensstemmelse med EU-retten, samt at undtagelsen gælder både i relation til de økonomiske enerettigheder i § 2 og de ideelle rettigheder i § 3, stk. 2.

Den EU-retlige undtagelse om parodi, karikatur og pastiche findes i Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra k. Reglen er fakultativ, hvilket vil sige, at den for medlemsstaterne er valgfri at indføre. De medlemsstater, som opererer med en parodiregel, er dog forpligtet til at fortolke denne i overensstemmelse med EU-retten. EU-Domstolen tog i sagen C-201/13 (Deckmyn) stilling til, hvad der skal forstås ved en parodi i henhold til artikel 5, stk. 3, litra k, og det blev i den forbindelse udtalt, at parodibegrebet skal anses som et selvstændigt EU-retligt begreb, der skal fortolkes ensartet på unionens område. Ifølge EU-Domstolen skal en parodi defineres således, at den som sit væsentligste kendetegn dels skal vække forestilling om et eksisterende værk, samtidig med at den skal udvise synlige forskelle i forhold til dette, dels skal være udtryk for humor eller en latterliggørelse. Videre udtalte EU-Domstolen, at der hverken må stilles betingelser om, at en parodi skal have sin egen originale karakter ud over at præsentere synlige forskelle i forhold til det parodierede originalværk, at det med rimelighed skal kunne tilskrives en anden person end ophavspersonen til selve originalværket, at det skal ramme selve originalværket, eller at den skal angive kilden til det parodierede værk.

Den omstændighed, at artikel 5, stk. 3, litra k, udgør en undtagelse til ophavsretten, medfører, at den EU-retlige tretrinstest skal iagttages. Tretrinstesten fremgår af Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 5, og angiver, at undtagelser og indskrænkninger i henhold til direktivet kun må anvendes ”i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser. ” Det betyder, at nationale domstole i de lande, hvor der gælder en parodiregel, skal tage højde for den EU-retlige tretrinstest ved bedømmelsen af, om der foreligger en lovlig parodi, karikatur eller pastiche.

Når brugere anvender værker med henblik på parodi, karikatur og pastiche på onlineindholdsdelingstjenester efter ophavsretslovens § 52 c, stk. 10, skal brugen yderligere leve op til kravene i § 11, som gælder for alle undtagelser og indskrænkninger i ophavsretten.

Af § 11, stk. 1, fremgår det, at bestemmelserne i kapitel 2 ikke gør indskrænkninger i ophavsmandens ret i henhold til § 3. Denne bestemmelse angiver i stk. 1, at ophavsmanden har ret til at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, mens stk. 2 indeholder en respektret, som indebærer, at værket ikke må ændres eller gøres tilgængeligt for almenheden på en måde eller i en sammenhæng, der er krænkende for ophavsmandens litterære eller kunstneriske anseelse eller egenart. Efter § 11, stk. 2, gælder der et krav om kildeangivelse i overensstemmelse med god skik, og efter § 11, stk. 3, gælder der et princip om lovligt forlæg.

2.2.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet vurderer, at Højesterets afgørelse i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue) er udtryk for gældende dansk ret, hvorefter der gælder et ophavsretligt parodiprincip, som både finder anvendelse i relation til de økonomiske rettigheder i § 2 og respektretten i § 3, stk. 2, og som skal forstås i

overensstemmelse med EU-retten. Brugere, der ønsker at anvende værker med henblik på f.eks. parodi, kan således støtte ret på Højesterets afgørelse i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue).

Kulturministeriet finder imidlertid, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis det ulovbestemte parodiprincip indføres ved lov i ophavsretsloven. En sådan kodificering af parodiprincippet vil dels tilgodese hensynet til brugerenes retssikkerhed og ret til ytringsfrihed og dels give klarhed om, hvor grænsen for lovlig anvendelse af værker med henblik på parodi m.v. går. Ved at indføre en undtagelse for parodi, karikatur og pastiche vil man således kunne tyde direkte af loven og bemærkningerne dertil, hvad der gælder og på hvilket grundlag.

På den baggrund foreslås det, at der indføres en generel undtagelsesregel i ophavsretslovens § 24 b, som vil tillade anvendelse af værker, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche. Undtagelsen vil også gælde for kapitel 5-frembringelser, idet der indføres en henvisning til den foreslåede § 24 b i de relevante bestemmelser i kapitel 5. Bestemmelsen vil gælde alle typer af værker bortset fra edb-programmer og databaser. Det skyldes, at disse ikke er omfattet af Infosoc-direktivet, hvori den EU-retlige parodiregel, som den foreslåede bestemmelse gennemfører, er reguleret. Computerprogrammer og databaser er i stedet reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/24/EF af 23. april 2009 om retlig beskyttelse af edb-programmer (programdirektivet) og Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser (databasedirektivet), som ikke indeholder den pågældende parodiundtagelse. Kulturministeriet finder derfor, at den foreslåede parodiregel i § 24 b ikke skal gælde for computerprogrammer og databaser.

Reglen vil afspejle ordlyden i den EU-retlige parodiundtagelse i Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra k, med henblik på at sikre EU-konformitet. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af Deckmyn-dommen, at det ikke er et krav, at en parodi har sin egen originale karakter, førend parodien kan tillades efter undtagelsen i art 5, stk. 3, litra k. Efter Kulturministeriets opfattelse bør det ikke være en betingelse, at en parodi skal betragtes som et nyt og selvstændigt værk., jf. § 4, stk. 2. Reglen vil derfor særligt være relevant i de situationer, hvor parodien ikke udgør et nyt og selvstændigt værk.

Det understreges, at den foreslåede § 24 b har til formål at erstatte det ulovbestemte parodiprincip og gældende undtagelser for parodier m.v., og ikke supplere disse. Bestemmelsen i § 24 b vil således skulle gøres gældende i ethvert tilfælde, hvor der opstår tvister om brug af ophavsretligt beskyttet materiale, som anvendes med henblik på parodi, karikatur eller pastiche.

Det foreslås, at den generelle parodiregel indføres i ophavsretslovens kapitel 2, og at den placeres i forlængelse af undtagelserne om citat og gengivelse af kunstværker m.v. Det foreslås samtidig, at § 52 c, stk. 10, ophæves for at undgå dobbeltregulering, idet brugen af parodi, karikatur og pastiche på onlineindholdsdelingstjenester fremover vil være omfattet af den foreslåede § 24 b. Ophævelsen af § 52 c, stk. 10, vil medføre, at henvisningen dertil i § 11, stk. 1-3, også udgår.

Det forhold, at den foreslåede parodiregel placeres under ophavsretslovens kapitel 2 om indskrænkninger i ophavsretten, betyder, at reglen som udgangspunkt underlægges kravene i § 11 om hhv. efterlevelse af navneangivelses- og respektretten, kildeangivelse og lovligt forlæg.

Kulturministeriet finder, at den foreslåede § 24 b bør undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2. Det skyldes for det første, at der ikke efter EU-retten gælder et krav om kildeangivelse i forbindelse med

parodier m.v. Dette følger direkte af C-201/13 (Deckmyn), hvor EU-Domstolen udtalte, at parodibegrebet ikke må underlægges et krav om kildeangivelse. Det bemærkes dog, at kildeangivelseskravet i dansk ret ikke er absolut, idet det er betinget af en god skik-vurdering. Trods dette finder Kulturministeriet, at det vil være bedst stemmende med EU-retten at undtage parodireglen helt fra kravet om kildeangivelse.

Ligeledes vurderes det, at kravet om navneangivelse ikke bør gælde for den foreslåede parodiregel, uanset at ophavspersonens ret til at blive navngivet er afhængig af, om det følger af god skik, og uanset at EU-retten ikke regulerer ophavspersonens droit moral (ideelle rettigheder). Der henses bl.a. til, at parodister, karikaturtegnere m.v. i forvejen ikke plejer at referere navnet (eller kilden) på det værk, der parodieres, fordi det kan svække den humoristiske virkning. God skik-vurderingen vil således alligevel føre til, at ophavspersonen i de fleste tilfælde næppe vil kunne kræve at få sit navn nævnt. Samtidig må der tages hensyn til, at parodier m.v. i vidt omfang skal kunne anvendes som effektive kommunikationsmidler i debatter og andre samfundsrelevante sammenhænge, hvorfor parodier m.v. skal nyde en vidtstrakt ytringsfrihedsbeskyttelse. Dette sikres bedst ved, at parodier m.v. ikke skal opfylde et krav om navneangivelse (og kildeangivelse i øvrigt) uanset en god skik-vurdering.

For det tredje finder Kulturministeriet, at parodireglen ikke kun bør udgøre en undtagelse til § 2 men også til § 3, stk. 2. Dels fordi Højesteret har udtalt, at dette gælder for det ulovbestemte parodiprincip, og ministeriet dermed vurderer, at den foreslåede parodiundtagelse i § 24 b bør underlægges den samme fortolkning. Dels fordi ministeriet ønsker at sikre en ensartet anvendelse af undtagelsen, som sikrer, at retstilstanden bliver den samme, uanset om man henholder sig til de økonomiske enerettigheder eller respektretten. I modsat fald ville brugerens ret til at ytre sig gennem parodier m.v. i praksis risikere at blive betydeligt indskrænket.

Der henvises desuden til, at det fremhæves i lovbemærkningerne til § 3, stk. 2, i ophavsretsloven fra 1961, at bestemmelsen ”ikke vil være til hinder for fremførelsen eller udgivelsen af parodier eller travestier, idet der for disses tilladelighed må siges at være fast tradition”, jf. Folketingstidende 1959-60, tillæg A, spalte 2693. Disse lovmotiver videreføres og styrkes nu med den modificering, at § 3 heller ikke vil være til hinder for karikatur og pastiche. Det skal i den forbindelse nævnes, at EU-Domstolen ikke har udtalt sig om, hvordan begreberne karikatur og pastiche skal fortolkes, herunder om de indeholder de samme karakteristika som parodier. Dog er det værd at bemærke, at DSM-direktivets betragtning 70 nævner, at også pastiche knytter sig til beskyttelsen af brugerens ytringsfrihed og kunstneriske frihed. Det kan derfor forventes, at EU-Domstolen i sin fremtidige praksis vil bestemme, at begreberne karikatur og pastiche også skal fortolkes ensartet på Unionens område. EU-Domstolen er allerede blevet forelagt spørgsmålet om, hvordan begrebet ’pastiche’ i Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra k, skal fortolkes, jf. sag C-590/23. EU-Domstolens afgørelse i den pågældende sag vil skulle lægges til grund i forhold til, hvordan pastiche nærmere skal fortolkes i dansk ret.

At den foreslåede § 24 b skal undtages fra kravene i § 3, stk. 2, vil for det første indebære, at det ikke vil udgøre en krænkelse af ophavspersonen at foretage ændringer på værket, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche. For det andet vil det betyde, at brugeren af et værk ikke nødvendigvis skal respektere, at værket ikke må gøres tilgængeligt på en måde og i en sammenhæng, som er krænkende for ophavspersonens litterære eller kunstneriske anseelse eller egenart. Undtagelsen fra bestemmelsen vil ikke medføre, at enhver form for anvendelse ubetinget vil være lovlig, idet anvendelse af værker i medfør af den foreslåede § 24 b vil være underlagt tretrinstesten i Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 5. Heraf følger, at det bl.a. skal bedømmes ud fra en konkret vurdering, om parodien, karikaturen eller pastichen indebærer en urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

Også af C-201/13 (Deckmyn) følger det, at parodier skal respektere en rimelig balance mellem på den ene side ophavspersonens interesser og rettigheder og på den anden side ytringsfriheden for brugeren af et beskyttet værk, samt at der tages hensyn til alle relevante omstændigheder i den forbindelse. Den omstændighed, at der i det enkelte tilfælde skal foretages en konkret hensynsafvejning er udtryk for, at retten til at anvende værker med henblik på parodi, karikatur og pastiche ikke vil være ubegrænset. Der kan således opstå situationer, hvor ophavspersonen ikke skal tåle at lade sine værker benytte på en bestemt måde. Som eksempel nævner EU-Domstolen parodier, som videregiver et diskriminerende budskab, der har til virkning, at det beskyttede værk forbindes med et sådant budskab.

Kulturministeriet vurderer, at en parodi, karikatur og pastiche i visse tilfælde ikke vil være lovlig efter den foreslåede § 24 b, uanset at den undtages fra § 3, stk. 2, da hensynet til ophavspersonens legitime interesser konkret kan veje tungere end hensynet til brugerens ytringsfrihed. Det kan f.eks. være ved brug af værket i pornografisk sammenhæng, eller hvor parodien forbinder ophavspersonen til det parodierede værk med racediskriminerende budskaber. Dog vil det altid bero på en konkret vurdering, om den pågældende brug er lovlig, hvilket i sidste ende vil være op til domstolene at vurdere.

I forhold til spøgsmålet om lovligt forlæg, skal det bemærkes, at den foreslåede § 24 b ikke vil dispensere fra dette. Ministeriet vurderer, at der ikke er noget EU-retligt til hinder for at bevare kravet om lovligt forlæg i forbindelse med parodi, karikatur og pastiche, da EU-Domstolen ikke eksplicit har taget stilling til dette spørgsmål i C-201/13 (Deckmyn) eller anden EU-praksis. Der henvises til, at EU-Domstolen i C-201/13 (Deckmyn) undlod at besvare den forelæggende rets spørgsmål tre om, hvorvidt en parodi ”også skal opfylde andre betingelser eller have andre kendetegn for at kunne betegnes som en parodi”. I dette lys vurderer Kulturministeriet, at der umiddelbart ikke er noget til hinder for, at der i national ret må eksistere et krav om lovligt forlæg. Kulturministeriet finder derfor, at dette krav bør bevares for i videst muligt omfang at lade parodiundtagelsen følge den sædvanlige systematik i ophavsretsloven.

I forhold til vederlagsspørgsmålet bemærkes det, at udgangspunktet er, at der ikke skal betales vederlag til ophavspersonen, når dennes værker bliver brugt i medfør af en undtagelsesbestemmelse i ophavsretslovens kapitel 2.

2.2.3. Fremførelse til brug i undervisning

2.2.3.1. Gældende ret

Ophavsretslovens § 21, stk. 1, nr. 2, handler om offentlig fremførelse til brug ved gudstjeneste og undervisning. Bestemmelsen giver adgang til, at man i disse situationer må fremføre udgivne værker, som ikke er scene- og filmværker. Reglen om undervisning hidrører fra Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra a, som blev ændret ved DSM-direktivets artikel 24, stk. 2, litra b. I DSM-direktivets betragtning 19 anføres det, at det er uklart, i hvilket omfang bestemmelsen i Infosoc-direktivet gælder for digitale anvendelser, ligesom det er uklart, hvorvidt undtagelsen gælder i tilfælde, hvor undervisningen foregår online og som fjernundervisning. Derfor blev der indført en ny obligatorisk undtagelse med henblik på at sikre uddannelsesinstitutionernes retssikkerhed, når de anvender værker eller andre frembringelser i digitale aktiviteter, herunder online. Reglerne blev ved lov nr. 680 af 6. juni 2023 gennemført i ophavsretslovens §§ 13 og 13 a.

2.2.3.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet vurderer, at § 21 ikke længere harmonerer med den EU-retlige undtagelse om anvendelse i undervisningssammenhæng. Det gør reglerne i §§ 13-13 a derimod. Af denne årsag og for at undgå overlap mellem de pågældende bestemmelser vurderer Kulturministeriet, at de dele af § 21, som omhandler fremførelse i undervisningsvirksomhed, bør udgå.

Det foreslås på den baggrund, at § 21, stk. 1, nr. 2, ændres således, at ordet "undervisning" udgår af bestemmelsen. Ligeledes foreslås det, at sætningen i § 21, stk. 2, om "fremførelse i undervisningsvirksomhed, der sker i erhvervsøjemed", udgår.

Ændringen vil indebære, at visse former for brug, der hidtil har været omfattet af § 21, ikke vil være omfattet af undtagelsen om brug i undervisning i henhold til den gældende § 13 a. Bestemmelsen i § 13 a skal dog ses i sammenhæng med § 13, som har udvidet anvendelsesområdet for aftalelicens vedrørende anvendelse af værker i undervisningsaktiviteter. Da reglen har gjort det nemmere at klarere de relevante rettigheder, vurderes ændringen af § 21 ikke at få væsentlig betydning i praksis.

2.2.4. Gengivelse i kataloger

2.2.4.1. Gældende ret

Det følger af ophavsretslovens § 24, stk. 1, at der må ske gengivelse i kataloger af kunstværker, som indgår i en samling, eller som udstilles eller udbydes til salg. Bestemmelsen har ifølge forarbejderne til formål at forbedre informationsadgangen i forbindelse med kunstudstillinger og omsætning af kunstværker. Bestemmelsen implementerer Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra j, som vedrører, "anvendelse med det formål at give meddelelse om en offentlig udstilling eller salg af kunstværker […]". Ifølge direktivet skal der således være tale om en offentlig udstilling, førend der kan ske gengivelse i kataloger uden samtykke. Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra j, giver dermed en snævrere adgang til gengivelse end ordlyden i ophavsretslovens § 24, stk. 1.

2.2.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet vurderer, at § 24, stk. 1, på nuværende tidspunkt ikke er i fuld overensstemmelse med den EU-retlige regel, som bestemmelsen implementerer, idet det efter EU-retten er et krav, at kunstudstillingen skal være offentligt tilgængelig, førend den må gengives i kataloger i henhold til undtagelsen.

Det foreslås derfor, at § 24, stk. 1, ændres således, at kunstudstillinger skal være offentlige, førend de må gengives i kataloger.

Den foreslåede ændring vil indebære, at muligheden for gengivelse af kunstudstillinger i kataloger uden samtykke indsnævres en smule, samtidig med at hensynet til rettighedshaverne tilsvarende øges. Indføjelsen af offentlighedskriteriet vurderes nødvendig for at sikre fuld EU-konformitet.

2.2.5. Udøvende kunstneres fremførelse (tilknytningskriterier)

2.2.5.1. Gældende ret

Efter dansk ret er det afgørende for beskyttelsen af udøvende kunstneres rettigheder, at fremførelsen har fundet sted i Danmark eller et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Derudover gælder det, at udøvende kunstnere under alle omstændigheder beskyttes, hvis deres

fremførelser gengives på lydoptagelser, som nyder selvstændig beskyttelse. Reglerne herom findes i § 86 i ophavsretsloven og angiver de såkaldte tilknytningskriterier.

Bestemmelsen bygger på reglerne om tilknytningskriterier i Romkonventionen. Disse gælder tilsvarende efter TRIPS-aftalen og WIPO Performances and Phonograms Treaty. I Romkonventionen gælder der et yderligere tilknytningskriterium, som ikke er medtaget i ophavsretsloven i forbindelse med lovændringen i 2002, hvor § 86 blev revideret. Kriteriet omhandler fremførelser, der uden at være optaget på et fonogram medtages i en radio- eller fjernsynsudsendelse.

Bestemmelsen i § 86 angiver den danske lovgivnings direkte anvendelsesområde. Beskyttelsen efter de internationale konventioner og traktater reguleres af den bekendtgørelse, som er udstedt med hjemmel i ophavsretslovens § 88 ("udlandsbekendtgørelsen"). Der er imidlertid langvarig tradition for, at tilknytningskriterierne for den danske lovs anvendelsesområde er de samme som dem, der gælder efter de internationale regler, blandt andet for at undgå, at reglerne bliver unødigt komplicerede.

2.2.5.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet finder, at § 86, stk. 1, bør suppleres af et yderligere tilknytningskriterium, som modsvarer Romkonventionens tredje tilknytningskriterium. Formålet er at sikre, at anvendelsesområdet i den danske lovgivning bliver parallel med de regler, der gælder for fremførelser, som beskyttes i henhold til Danmarks internationale forpligtelser.

Det foreslås, at der i § 86, stk. 1, indføres et supplerende tilknytningskriterium i nr. 3, således at bestemmelsen om udøvende kunsterne, jf. § 65, også vil gælde for fremførelser, der uden at være optaget på et fonogram medtages i en radio- eller fjernsynsudsendelse, som er beskyttet efter bestemmelsens stk. 4 og § 87. Formålet er hermed at sikre, at anvendelsesområdet i den danske lovgivning bliver parallel med de regler, der gælder for fremførelser, som beskyttes i henhold til Danmarks internationale forpligtelser.

Det forventes, at udlandsbekendtgørelsen tilmed vil foreslås ændret i overensstemmelse med den foreslåede § 86, stk. 1, nr. 3, efter vedtagelse af dette lovforslag.

2.3. Nye aftalelicensbestemmelser

I det følgende gennemgås gældende ret på aftalelicensområdet. For hver af de foreslåede nye specifikke aftalelicensbestemmelser (den foreslåede ændring til § 30 og den foreslåede § 33) er det følgende gældende. Hvert af områderne har ligeledes sine særlige kendetegn, som gennemgås særskilt.

Ophavsretsloven indeholder en række bestemmelser om aftalelicens for specifikke værksudnyttelser. Disse er oplistet i lovens § 50, stk. 1, og omfatter §§ 13, 14, 16 b og 16 c, § 17, stk. 3 og §§ 24, a, 29 a, 30, 30 a og 35.

Ophavsretslovens § 50, stk. 1, fastsætter, at aftalelicensvirkning kan påberåbes af brugere, som har indgået en aftale om den pågældende værksudnyttelse med en kollektiv forvaltningsorganisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark.

Ophavsretslovens § 50, stk. 2, indeholder en generel regel om aftalelicens, som skal ses som supplement til de specifikke aftalelicensbestemmelser, og som finder anvendelse på andre udnyttelsesområder. I

modsætning til de specifikke aftalelicenser, der er knyttet til bestemte udnyttelsesområder, kan enhver form for kollektiv aftale tillægges aftalelicensvirkning efter § 50, stk. 2. På samme måde som ved aftalelicenser efter § 50, stk. 1, gælder der efter stk. 2 et krav om repræsentativitet. Denne bestemmelse fastlægger endvidere, at ophavsmanden kan nedlægge forbud over for enten brugeren eller den aftaleslut-tende organisation om brug af værket efter § 50, stk. 2. Konsekvensen af forbudsnedlæggelse er, at de pågældende ophavsmænds værker ikke må udnyttes i henhold til den aftalelicensudløsende aftale.

Ophavsretslovens § 50, stk. 3, fastlægger selve aftalelicensvirkningen, som er, at aftalelicensen giver brugeren ret til at udnytte andre værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse værker ikke repræsenteres af organisationen. Aftalelicensen giver brugeren ret til at benytte de ikke-repræsenterede ophavsmænds værker på den måde og på de vilkår, som følger af aftalen. Det er således den bagvedliggende aftale mellem forvaltningsorganisationen og brugeren, som i praksis afgør rammerne for aftalelicensvirkningen. Aftalelicensen er begrundet i et behov for klarering af brug af store mængder beskyttet indhold, som det ikke er muligt at klarere på individuel basis. Aftalelicenskonstruktionen muliggør, at alle involverede rettigheder klareres kollektivt via en rettighedshaverorganisation, der er tilstrækkelig repræsentativ for ophavsmændene til de værker, der anvendes.

Forvaltningsorganisationer, som indgår aftaler omfattet af stk. 1 og 2, skal godkendes af Kulturministeriet til at indgå aftaler på de nærmere angivne områder. Den godkendte organisation anses med hensyn til disse aftaler at repræsentere også de i stk. 3 nævnte ophavsmænd. Kulturministeriet kan beslutte, at en godkendt organisation på visse områder skal være en fællesorganisation, som omfatter flere organisationer, der hver anses at opfylde kravene til repræsentativitet i stk. 1 og 2. Dette fremgår af ophavsretslovens § 50, stk. 4.

Ophavsretslovens § 50, stk. 5, fastlægger, at godkendte organisationer skal træffe passende bekendtgørelsesforanstaltninger, inden værkerne anvendes i henhold til aftalen, for at oplyse rettighedshaverne om den kollektive forvaltningsorganisations mulighed for at indgå aftaler om anvendelse af værker og om rettighedshaverens mulighed for at nedlægge forbud.

Efter ophavsretslovens § 50, stk. 6, kan kulturministeren fastsætte nærmere regler om sagsbehandlingen i forbindelse med godkendelsen af de forvaltningsorganisationer, som er nævnt i stk. 4.

Bekendtgørelse nr. 197 af 5. februar 2015 om sagsbehandlingsregler ved godkendelse af forvaltningsorganisationer efter ophavsretsloven indeholder de gældende sagsbehandlingsregler.

Lov om kollektiv forvaltning af ophavsret finder anvendelse på alle kollektive forvaltningsorganisationer, jf. § 1 i lov nr. 321 af 5. april 2016 om kollektiv forvaltning af ophavsret. § 2 i lov om kollektiv forvaltning af ophavsret indeholder definitionen af kollektive forvaltningsorganisationer. En rettighedshaverorganisation, som indgår aftaler med aftalelicensvirkning, vil være omfattet af lov om kollektiv forvaltning af ophavsret og dennes regler, som yder beskyttelse af de interesser, som medlemmer af kollektive forvaltningsorganisationer, rettighedshavere og tredjeparter har.

Lov om kollektiv forvaltning af ophavsret gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/26/EU om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på onlineanvendelse i det indre marked.

2.3.1. Aftalelicens for DR og TV 2 på on demand-området for præeksisterende værker

2.3.1.1. Gældende ret

Ophavsretslovens indeholder ikke en specifik aftalelicensordning for tilrådighedsstillelse af præeksisterende værker (allerede eksisterende værker) for radio- og fjernsynsforetagender ud over ophavsretslovens § 30 a. Aftalelicensen i § 30 a gælder for værker, der indgår i produktioner, som har været udsendt før den 1. januar 2007. Loven regulerer dog radio- og fjernsynsforetagenders adgang til at bruge præeksisterende værker eller lydoptagelser på anden vis end tilrådighedsstillelse.

Den gældende § 30 i ophavsretsloven giver mulighed for at indgå aftale med aftalelicensvirkning til udsendelse af præeksisterende værker.

VISDA er af Kulturministeriet godkendt i henhold til ophavsretsloven § 30 til at forhandle billedlicenser, der dækker alle billedskabere, herunder kunstnere, tegnere, illustratorer og fotografer, jf. § 50, stk. 4. Koda er ligeledes godkendt efter § 30 for komponister og tekstforfattere.

Udsendelsesbegrebet fremgår af ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 1, hvoraf det følger, at som offentlig fremførelse efter ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 3, anses også 1) trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn, og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

Begrebet offentlig fremførelse omfatter således radio- og fjernsynsudsendelser og tilrådighedsstillelse, men sondrer mellem udsendelse og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

Den gældende § 30 i ophavsretsloven omfatter således alene udsendelse (klassisk flow tv) men ikke tilrådighedsstillelse (on demand).

Det følger af § 30, stk. 2, at ophavsmanden over for radio- eller fjernsynsforetagendet kan nedlægge forbud mod værkets udsendelse i henhold til aftalelicensen. Konsekvensen af forbudsnedlæggelse er, at de pågældende ophavsmænds værker ikke må udnyttes i henhold til den aftalelicensdækkede aftale.

Den gældende § 30, stk. 1, i ophavsretsloven definerer aftalelicensens brugere som DR, TV 2 Danmark A/S og de regionale TV 2-virksomheder. Det fremgår af stk. 3, at kulturministeren kan fastsætte, at bestemmelserne i stk. 1 og 2 skal finde tilsvarende anvendelse på aftaler, der er indgået af andre radio- og fjernsynsforetagender. Det bemærkes, at hjemlen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1192 om anvendelse af § 30, stk. 1 og 2, i lov om ophavsret fra 2016, hvorefter lovens § 30, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse på aftaler, der er indgået af andre radio- og fjernsynsforetagender end DR, TV 2 DANMARK A/S og de regionale TV 2-virksomheder.

Ophavsretslovens § 30, stk. 5, angiver, at aftalelicensen ikke finder anvendelse på satellitudsendelser, medmindre der ligeledes foretages en samtidig jordbaseret udsendelse (terrestrisk).

Af § 30, stk. 6, fremgår det, at opstår der spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der efter § 50, stk. 4, er godkendt til at indgå aftaler omfattet af stk. 1, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene,

herunder vederlagets størrelse. Nævnet har ikke kompetence til at meddele selve tilladelsen til brug af værkerne. Det er rettighedshavernes organisation, der har denne kompetence.

I forlængelse af ovenstående bemærkes det, at den gældende § 52 om mægling ikke finder anvendelse på aftalelicensen i § 30.

Ophavsretslovens § 30 a regulerer en aftalelicens, som i stk. 1 fastslår, at offentliggjorte værker, der indgår i DR's, TV 2/DANMARK A/S' og de regionale TV 2-virksomheders egne produktioner, af de nævnte radio- og fjernsynsforetagender kan genudsendes og stilles til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. § 2, stk. 4, nr. 1, 2. led, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen. Aftalelicensen gælder kun for værker, der indgår i produktioner, som har været udsendt før den 1. januar 2007. Det følger af stk. 2, at ophavsmanden over for radio- eller fjernsynsforetagendet kan nedlægge forbud mod værkets gengivelse i henhold til stk. 1.

Disse aftalelicensbestemmelser suppleres af den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, som er beskrevet ovenfor under pkt. 2.3.1.

Ophavsretslovens § 31 giver ret til at foretage såkaldt efemære optagelser, dvs. optagelser af kortvarig, accessorisk karakter, uden at indhente tilladelse fra rettighedshaverne. Optagelserne skal foretages med radiofoniens egne hjælpemidler og til brug for deres egne udsendelser, jf. Bernerkonventionens artikel 11 bis, stk. 3, 2. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at det i artikel 5, stk. 2, litra d, i Infosoc-direktivet fremgår, at undtagelsen for efemære optagelser er afgrænset til udsendelser.

Begrebet radio- og fjernesynsforetagende omfatter de foretagender, som har rettigheder efter § 69 i ophavsretsloven.

Den gældende § 75 a i ophavsretsloven indeholder Koda's koncession (bevilling). § 75 a, stk. 1, angiver, at erhvervsmæssig virksomhed, hvorved en repræsentant for indehaveren af ophavsretten eller en kontraktmæssig indehaver af denne ret indgår aftaler om offentlig fremførelse af et musikværk (offentlig fremførelse omfatter tilrådighedsstillelse, jf. ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 1), der er beskyttet efter ophavsretsloven, skal godkendes af kulturministeren. Der er tillige adgang til at indbringe tvister for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 75 a, stk. 3.

2.3.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De gældende aftalelicens- og tvangslicensbestemmelser på området for primær udnyttelse af værker og lydoptagelser til brug for radio- og fjernsynsforetagenders audio og audiovisuelle produktioner stammer fra ophavsretsloven af 1961 og har ikke taget højde for den medieudvikling og de forbrugsmønstre, som internettet har medført. Streaming er i dag blevet danskernes foretrukne måde at se TV på.

Udviklingen i teknologien har skabt bedre muligheder for, at radio- og fjernsynsforetagender i stigende omfang kan gøre brug af digitale løsninger. Det foreslås, at der foretages en spejling af radio- og fjernesynsforetagenders mulighed for udsendelse på flow, således at det nuværende system udvides med muligheden for on demand brug.

Medieforbrugerne bevæger sig i stigende grad og med stor hast væk fra de traditionelle flow-kanaler og over på de digitale platforme, hvor programindhold stilles til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Ophavsretslovens værktøjer for aftaleindgåelse på området bør på denne baggrund opdateres, så de følger med udviklingen.

Radio- og fjernsynsforetagender som DR, TV 2 Danmark A/S og de regionale TV 2-virksomheder og onlineindholdsudbydere (streamingtjenester) har for at kunne drive deres programvirksomhed i overensstemmelse med de gældende public service-vilkår behov for at erhverve eller få licenseret rettigheder til både flow-udsendelse og on demand-udnyttelse for alt indhold, der indgår i programvirksomheden. Rettighedshaverne har samtidig en interesse i at licensere deres værker og frembringelser på en måde, som sikrer dem en betaling og som tager højde for den teknologiske og markedsmæssige udvikling. Aftalelicensen er et egnet middel til at understøtte et velfungerende licensmarked.

Det foreslås på denne baggrund, at der i § 30 foretages en ændring, således at den specifikke aftalelicens for radio- og fjernesynsforetagendes brug af udgivne værker udvides til fremover at omfatte offentliggjorte værker. Samtidig bliver bestemmelsen udvidet sådan, at den udover at omfatte udsendelse også vil rumme tilrådighedsstillelse på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt – det vil sige on demand. Det betyder, at rettighederne vil kunne klareres kollektivt hos en rettighedsorganisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for ophavspersonerne til de værker, der anvendes i radio- og fjernsynsforetagendernes og onlineindholdsudbydernes produktioner.

Det foreslås endvidere, at radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere skal kunne foretage den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen. Den foreslåede ændring af § 30, stk. 1, 2. pkt., hvorefter ”bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen”, skal fortolkes i overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse i ophavsretslovens § 30 a, stk. 1, 2. pkt. Udtrykket ”eksemplarfremstilling” i forslaget til § 30, stk. 1, 2. pkt., vil ikke omfatte den første eksemplarfremstilling i form af sammenstilling af lyd og billede, der foretages, når en audiovisuel produktion optages - i praksis betegnet ”synkronisering”. Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede ændring ikke vil berøre ophavsretslovens § 31 om efemære optagelser og den gældende retstilstand på dette område, som forbliver uændret.

Det gældende system vedrørende udsendelse foreslås fastholdt, hvilket indebærer, at ophavspersonen fortsat vil have mulighed for at nedlægge forbud efter den gældende § 30, stk. 2, og således har mulighed for ikke at være omfattet af aftalelicensen.

Den foreslåede ændring indebærer ligeledes, at Ophavsretslicensnævnet vil få kompetence til at træffe afgørelse i spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der efter § 50, stk. 4, er godkendt til at indgå aftaler omfattet af udvidelsen, jf. stk. 1, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale. Det foreslås, at nævnet vil kunne bedømme vilkårene, herunder vederlagets størrelse.

Dette vil være til fordel for såvel radio- og fjernesynsforetagender og onlineindholdsudbydere som de kollektive forvaltningsorganisationer, som derved får mulighed for at få prøvet, om et konkret vederlag, som den ene part kræver, er urimeligt. Den mulighed eksisterer ikke ved den generelle aftalelicens, som uden en specifik aftalelicens ville være den eneste vej til benyttelse af aftalelicenssystemet. Endelig foreslås det, i lighed med ophavsretslovens andre specifikke aftalelicenser, at muligheden for anvendelse af mægling i ophavsretslovens § 52 også vil finde anvendelse på den foreslåede udvidede § 30. Det bemærkes i den forbindelse, at muligheden for at anvende mægling ikke vil afskære nogen af parterne fra

at indbringe tvisten for Ophavsretslicensnævnet, men er et supplement til denne mulighed. Ophavsretslicensnævnets kompetence til at mægle i sager anlagt ved nævnet indskrænkes således ikke.

Det er Kulturministeriets forventning, at eksisterende forvaltningsorganisationer vil kunne opfylde betingelserne i ophavsretslovens § 50, stk. 4, til at blive godkendt til at indgå aftaler i henhold til den nye aftalelicens.

Dette bestyrkes af de ansøgninger om godkendelse af aftaler i henhold til den eksisterende aftalelicens i § 30. Kulturministeriet bemærker i den forbindelse, at rettighedserhvervelse med aftalelicensvirkning også efter specifikke aftalelicenser forudsætter, at der opnås enighed om en aftale mellem brugeren og en godkendt forvaltningsorganisation eller flere godkendte forvaltningsorganisationer, jf. § 50, stk. 4.

Hensigten med de foreslåede bestemmelser er at spejle broadcasternes muligheder for at bruge præeksisterende værker på klassisk flow tv til on demand-universet, herunder streaming, hvorfor betegnelsen onlineindholdsudbydere (streamingtjeneste) ligeledes benyttes under hensyntagen til, at aftalelicensen omfatter online aktiviteter.

De foreslåede ændringer til § 30 indebærer, at DR, TV 2/Danmark A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere (streamingtjenester) vil få adgang til med aftalelicensvirkning at erhverve eller få licenseret rettigheder til tilrådighedsstillelse af offentliggjorte værker, der anvendes i deres audio og audiovisuelle produktioner ved at indgå aftale med en forvaltningsorganisation eller flere forvaltningsorganisationer, der er godkendt i henhold til ophavsretslovens § 50, stk. 4.

Det bemærkes i den forbindelse, at den gældende § 75 a, som indeholder Kodas koncession, ikke omfatter den eksemplarfremstilling, som er forbundet med tilrådighedsstillelsen. Den foreslåede bestemmelse supplerer § 75 a på dette område. § 75 a finder således fortsat anvendelse, og Ophavsretslicensnævnets adgang til at fastsætte vederlagets størrelse efter § 75 a, stk. 2, bliver ikke berørt af den foreslåede ændring af § 30. Der foreslås en ændring af § 75 a, stk. 3, – se afsnit 2.5.2. Herudover bemærkes, at der med forslaget ikke er tiltænkt nogen ændringer i de eksisterende aftaler på området med aftalelicensgodkendelse efter § 30 a og den licensering, der sker som en del af den samlede Arkivaftale mellem Copydan Arkiv og DR om genanvendelse af DR arkivproduktioner. Aftalelicensen i § 30 a gælder for værker, der indgår i produktioner, som har været udsendt før den 1. januar 2007 og suppleres af den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, Disse aftaler berøres således ikke af forslaget.

Det er Kulturministeriets vurdering, at aftalelicenssystemet vil være velegnet til at sikre en simpel og ubureaukratisk mulighed for at indgå aftale for radio- og fjernesynsforetagenders brug af præeksisterende værker efter den foreslåede § 30, idet der vil være tale om et stort antal værker, som kan være administrativt tungt og i praksis ikke muligt for radio- og fjernesynsforetagende at klarere med hver enkelt ophavsperson.

Lovforslaget medfører ligeledes, at eventuelle tvister mellem brugere og forvaltningsorganisationer om vilkår og vederlag på området for den nye specifikke aftalelicens vil kunne indbringes for Ophavsretslicensnævnet og adgang til mægling.

2.3.2. Aftalelicens for DR og TV 2 på on demand-området for offentliggjorte lydoptagelser

2.3.2.1. Gældende ret

Ophavsretslovens indeholder ikke en specifik aftalelicensordning for tilrådighedsstillelse af lydoptagelser for radio- og fjernsynsforetagender ud over ophavsretslovens § 30 a. Aftalelicensen i § 30 a gælder for offentliggjorte værker, der indgår i produktioner, som har været udsendt før den 1. januar 2007 og finder anvendelse på lydoptagelser som følge af henvisningen til denne bestemmelse i ophavsretslovens §§ 65 og 66.

Rettighederne til en lydoptagelse består i udøvende kunstneres beskyttelse og fonogramproducenters (musikproducenters) beskyttelse, som er at finde i de gældende §§ 65 og 66, der er placeret i ophavsretsloven kapitel 5 om "Andre rettigheder" - de såkaldte nærtstående rettigheder. Nærtstående rettigheder er den gruppe af rettigheder, som tilkommer fysiske og juridiske personer, der falder uden for den ophavsretlige beskyttelse i ophavsretslovens § 1.

Beskyttelsen til udøvende kunstnere og musikproducenterne indeholder en eneret til at udnytte indspilninger til eksemplarfremstilling, jf. § 65, stk. 6, jf. § 2, stk. 2, og § 66, stk. 2, jf. § 2, stk. 2. Herudover har den udøvende kunstner og musikselskabet eneret til at tilgængeliggøre sine indspilninger for almenheden. Tilgængeliggørelsesretten omfatter både spredning, visning og offentlig fremførelse, jf. § 65, stk. 6, jf. § 2, stk. 3, og § 66, stk. 2, jf. § 2, stk. 3. Retten til offentlig fremførelse omfatter trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn, og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 1 (on demand).

Hvis DR, TV2 DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender eller online indholdsudbydere ønsker at anvende lydoptagelser m.v. i sine programmer på dette område, så skal der indgås en aftale med rettighedshaverne herom. I praksis kan sådanne aftaler være i form af individuelle aftaler eller ved kollektive aftaler med en forvaltningsorganisation, som agerer iht. mandater fra sine medlemmer.

I det omfang, at aftalerne indgås kollektivt, kan aftalerne tillægges aftalelicensvirkning, hvis betingelserne i loven er opfyldt, dvs. at aftalens vilkår kan udvides til også at omfatte rettighedshavere, som ikke er medlemmer af den pågældende kollektive forvaltningsorganisation. Som angivet ovenfor kræver dette Kulturministeriets godkendelse. Ministeriet har allerede godkendt Musikproducenternes Forvaltningsorganisation til at indgå aftaler med aftalelicensvirkning på on demand-området på baggrund af den nuværende § 50, stk. 2.

2.3.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Specifikke aftalelicenser kan indføres på visse områder, som har betydelige samfundsmæssige interesser forbundet med, at der indgås kollektive aftaler om de udnyttelsesformer, der omfattes af en aftalelicens.

Da der anvendes et meget betydeligt antal musikværker og lydoptagelser i radio- og fjernsynsforetagenders og onlineindholdsudbyderes audio- og audiovisuelle produktioner, er det efter Kulturministeriets opfattelse berettiget at indføre en specifik aftalelicens på on demand-området. Den specifikke aftalelicens bygger på eksisterende aftalepraksis, hvor der allerede indgås kollektive aftaler, og hvor Kulturministeriet allerede i dag har modtaget og godkendt aftalelicensanmodninger, som vedrører lydoptagelser.

På samme måde som i den foreslåede ændring af 30 foreslås en spejling af radio- og fjernesynsforetagenders mulighed for udsendelse på flow til on demand brug – også for onlineindholdsudbydere (streamingtjenester). På samme måde som den foreslåede § 30 berøres Copydan Arkivs aftaler efter aftalelicensen i § 30 a, som gælder for værker, der indgår i produktioner, som har været udsendt før den 1. januar 2007 og suppleres af den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, ikke af forslaget.

Den foreslåede aftalelicens i § 33 vil dække udøvende kunstneres rettigheder, jf. § 65, og fonogramproducenters rettigheder, jf. § 66.

Formålet med at tilvejebringe en hjemmel til aftalelicens for "offentliggjorte" værker er at undgå, at anvendelsesområdet for aftalelicensen bliver afhængig af, hvilken teknik eller distributionsform, rettighedshaverne måtte vælge at benytte til at gøre værkerne tilgængelige og for at opnå parallelitet med de foreslåede ændringer i § 30, herunder Ophavsretslicensnævnets kompetence.

Aftalen vil kunne indgås med en organisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for de rettigheder, som den påtænkte brug omfatter. Enten i form af en enkelt organisation, som repræsenterer både fonogramproducenter og udøvende kunstnere, eller en organisation, som vil kunne indgå aftale for så vidt angår dens respektive rettigheder og overdragne rettigheder for den brug, som måtte være relevant for den pågældende kategori af rettigheder. For så vidt angår eksemplarfremstilling i den henseende bemærkes, at den foreslåede ændring ikke vil berøre ophavsretslovens § 31 om efemære optagelser, og den gældende retstilstand på dette område forbliver uændret.

Det foreslås endvidere, at Ophavsretslicensnævnet bliver tildelt kompetence til at træffe afgørelse i spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der efter § 50, stk. 4, er godkendt til at indgå aftaler omfattet af udvidelsen i stk. 1, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale. Det foreslås, at nævnet skal kunne fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse.

Endelig foreslås det, i lighed med ophavsretslovens andre specifikke aftalelicenser, at muligheden for anvendelse af mægling i ophavsretslovens § 52 også vil finde anvendelse på den foreslåede § 33. Det bemærkes i den forbindelse, at muligheden for at anvende mægling ikke afskærer nogen af parterne fra at indbringe tvisten for Ophavsretslicensnævnet, men er et supplement til denne mulighed. Ophavsretslicensnævnets kompetence til at mægle i sager anlagt ved nævnet indskrænkes således ikke.

Det er Kulturministeriets forventning, at eksisterende forvaltningsorganisationer vil kunne opfylde betingelserne i ophavsretslovens § 50, stk. 4, til at blive godkendt til at indgå aftaler i henhold til den nye aftalelicens.

Dette bestyrkes af de ansøgninger om godkendelse af aftaler i henhold til den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, som Kulturministeriet har modtaget og behandlet blandt andet på området for lydoptagelser, og Kulturministeriet bemærker i den forbindelse, at rettighedserhvervelse med aftalelicensvirkning også efter specifikke aftalelicenser forudsætter, at der opnås enighed om en aftale mellem brugeren og en godkendt forvaltningsorganisation eller flere godkendte forvaltningsorganisationer, jf. § 50, stk. 4.

Den foreslåede § 33 i lovforslaget vil medføre, at radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere (streamingtjenester) med aftalelicensvirkning vil kunne erhverve, eller få licenseret rettigheder til

tilrådighedsstillelse af lydoptagelser, der indgår i radio- og fjernsynsforetagendets og onlineindholdsudbyderens audio- og audiovisuelle produktioner samt nødvendig eksemplarfremstilling i forbindelse hermed.

2.4. Mæglingsbistand

2.4.1. Gældende ret

Ophavsretsloven indeholder ikke en regel om mæglingsbistand i forhold til aftaler, der er indgået efter den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2.

Den gældende § 30 i ophavsretsloven giver mulighed for at indgå aftale med aftalelicensvirkning til udsendelse af præeksisterende værker. Bestemmelsen indeholder ikke adgang til mægling.

Ophavsretslovens indeholder ikke en specifik aftalelicensordning for tilrådighedsstillelse af lydoptagelser for radio- og fjernsynsforetagender. Generelt i ophavsretsloven er der, hvor der er en specifik aftalelicens, adgang til mægling, som oplistet i ophavsretslovens § 52, stk. 1.

Ophavsretslovens § 52 indeholder adgang til mægling i tilfælde, hvor forhandlinger ikke fører til noget resultat på specifikke aftalelicensområder.

Det følger af ophavsretslovens § 52, stk. 1, at hvis forhandlinger om indgåelse af aftaler som nævnt i §§ 13, 14 og 16 b, § 17, stk. 3, §§ 24 a, 29 a og 30 a, ikke fører til noget resultat, kan hver af parterne kræve mægling.

Efter ophavsretslovens § 52, stk. 2, fremgår det, at et krav om mægling skal rettes til kulturministeren, når en af parterne har afbrudt forhandlingerne eller afvist et ønske om forhandlinger, eller når forhandlingerne ikke synes at ville føre til noget resultat.

Det fremgår af ophavsretslovens § 52, stk. 3, at kulturministeren udpeger en forligsmand, som foretager mægling mellem parterne og kan foreslå voldgift.

Efter ophavsretslovens § 52, stk. 4, kan forligsmanden fremlægge forslag til tvistens løsning og kan kræve, at forslaget fremlægges parternes kompetente organer til vedtagelse eller forkastelse inden en af forligsmanden fastsat frist. Derudover skal forligsmanden underretter kulturministeren om mæglingens udfald.

Det følger af ophavsretslovens § 52, stk. 5, at forligsmanden kan bestemme, at aftaler skal forblive i kraft, selv om aftaleperioden er udløbet eller vil udløbe under forhandlingerne. Aftalen kan dog ikke forlænges i mere end to uger efter, at parterne har taget stilling til et endeligt mæglingsforslag eller forslag til voldgiftsbehandling, eller efter at forligsmanden har meddelt, at der ikke er basis for at fremsætte sådanne forslag.

Ophavsretslovens § 52, stk. 6, bestemmer, at forligsmanden skal behandle den information, forligsmanden har fået kendskab til i forbindelse med mæglingen, fortroligt.

Efter ophavsretslovens § 52, stk. 7, kan kulturministeren fastsætte nærmere regler om dækning af omkost-

ningerne ved forligsmandens virksomhed. Med hjemmel i § 52, stk. 7, er der udstedt bekendtgørelse nr. 763 af 2. oktober 1997 om dækning af omkostninger ved den i ophavsretslovens § 52 nævnte forligsmands virksomhed.

Ophavsretslovens § 50, stk. 2, indeholder en generel regel om aftalelicens, som skal ses som supplement til de specifikke aftalelicensbestemmelser, og som finder anvendelse på andre udnyttelsesområder. I modsætning til de specifikke aftalelicenser, der er knyttet til bestemte udnyttelsesområder, kan enhver form for kollektiv aftale tillægges aftalelicensvirkning efter § 50, stk. 2. På samme måde som ved aftalelicenser efter § 50, stk. 1, gælder der efter stk. 2 et krav om repræsentativitet. Denne bestemmelse fastlægger endvidere, at ophavsmanden kan nedlægge forbud over for enten brugeren eller den aftalesluttende organisation om brug af værket efter § 50, stk. 2. Konsekvensen af forbudsnedlæggelse er, at de pågældende ophavsmænds værker ikke må udnyttes i henhold til den aftalelicensudløsende aftale.

Det er en forudsætning efter § 50, stk. 2, 1. pkt., at den relevante kollektive forvaltningsorganisation er tilstrækkeligt repræsentativ for ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark på det pågældende område.

Det følger af aftalelicensens natur, at alene én organisation kan godkendes til at indgå aftale med aftalelicensvirkning pr. rettighedskategori. For så vidt angår tilfælde, hvor der kan være flere repræsentative organisationer (inden for samme rettighedskategori), har Ophavsretsudvalget udtalt: "Det vil her ikke være tilstrækkeligt alene at se på, hvilken af de konkurrerende organisationer, der repræsenterer flest rettighedshavere. Det kan f.eks. også være af afgørende betydning, om hovedparten af de rettighedshavere, hvis værker faktisk benyttes, er organiseret i en af organisationerne", jf. slutbetænkning 1197/1990 fra udvalget vedrørende revision af ophavsretslovgivningen, s. 189.

I lighed med andre aftalelicensbestemmelser i ophavsretsloven kan der godkendes flere forvaltningsorganisationer til at indgå kollektive aftaler på deres respektive forvaltningsområder.

Når Kulturministeriet skal vurdere, om den ansøgende organisation møder kravet om at være tilstrækkelig repræsentativ, foretages vurderingen "under hensyntagen til den kategori af rettigheder, der forvaltes af organisationen, til organisationens evne til at forvalte rettighederne effektivt, til den kreative sektor, som organisationen opererer i, samt til spørgsmålet om, hvorvidt organisationen dækker et væsentligt antal rettighedshavere inden for den relevante type af værker eller andre frembringelser, som har givet tilladelse til udstedelse af licens for den relevante type af anvendelse i overensstemmelse med direktiv 2014/26/EU af 26. februar 2014 om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser forrettigheder til musikværker med henblik på onlineanvendelse i det indre marked," jf. DSM-direktivets betragtning 48.

Adgangen til tekst- og datamining af ophavsretligt beskyttet materiale reguleres i § 11 b og § 11 c i ophavsretsloven. Bestemmelserne gennemfører artikel 3 og 4 i DSM-direktivet.

Tekst- og datamining er i § 11 b, stk. 1, defineret som enhver automatiseret, analytisk fremgangsmåde, der har til formål at analysere tekst og data i digital form med henblik på at generere oplysninger, herunder mønstre, tendenser og korrelationer.

Ophavsretslovens § 11 b, stk. 2, indeholder en adgang til at foretage udtræk og fremstille eksemplarer af

værker med henblik på tekst- og datamining for den, der har lovlig adgang til værket og på betingelse af at rettighedshaveren ikke udtrykkeligt har forbeholdt sig anvendelsen af værket på passende vis, jf. dog § 11 c, stk. 1.

Ophavsretslovens § 11 c, stk. 1, indeholder en bredere adgang, som giver forskningsorganisationer og kulturarvsinstitutioner, som har lovlig adgang til et værk, adgang til at foretage udtræk og fremstille eksemplarer af værker for at udføre tekst- og datamining med henblik på videnskabelig forskning.

2.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der på disse områder kan kræves mægling, da det kan være et nyttigt instrument til at lette aftaleindgåelsen, hvilket er til fordel for begge parter i en aftale.

Den foreslåede ændring vil sikre, at der er en forhandlingsordning, som gør det muligt for parter, der er interesseret i at indgå en aftale, at få bistand af en mægler, når der er udfordringer med at indgå aftaler om udnyttelsen af præeksisterende værker og tilrådighedsstillelse af lydoptagelser for radio- og fjernsynsforetagender.

Det foreslås, at § 52, stk. 1, ændres således, at §§ 30 og 33 bliver tilføjet til oplistningen i bestemmelsen. Dermed vil det blive muligt at kræve mægling ved forhandling af aftaler om udsendelse af præeksisterende værker og ved aftaler om tilrådighedsstillelse af lydoptagelser for radio- og fjernsynsforetagender.

Det foreslås yderligere, at § 50, stk. 2, bliver tilføjet til oplistningen i § 52, så der i forbindelse med forhandlinger efter den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, bliver mulighed for mægling.

Kulturministeriet bemærker, at der f.eks. på området for kunstig intelligens, herunder generativ AI, og tekst- og datamining ofte findes store internationale aktører, og erfaringer har vist, at der i forhandlinger med større tech-virksomheder kan være behov for at formalisere drøftelserne, hvilket mæglingsvirksomhed kan bidrage med.

Tekst- og datamining er en form for automatisk computeranalyse af information i digital form, som gør det muligt at behandle store mængder af information, f.eks. tekst, lyd, billeder og data, med det formål at opnå ny viden og finde frem til nye tendenser.

Tekst- og datamining kan være forbundet med brug af materiale, som er beskyttet efter ophavsretsloven. Dette blandt andet, når der sker kopiering af beskyttet materiale eller udtræk af indhold fra en database, f.eks. når data normaliseres i løbet af tekst- og dataminingprocessen. Der vil i givet fald skulle indhentes tilladelse fra rettighedshaverne til handlingen, hvis en af undtagelserne eller indskrænkningerne i ophavsretsloven ikke finder anvendelse.

Den foreslåede ændring vil betyde, at der i forbindelse med den generelle aftalelicens – f.eks. ift. kollektive aftaler vedr. tekst- og datamining og kunstig intelligens (AI) – kan bruges mægling for at fremme aftaleindgåelsen. Parterne selv, dvs. rettighedshaverne på specifikke værksområder samt udbydere af AI-tjenester, kan indgå og definere aftaler, som så kan – forudsat at betingelserne er opfyldt - tillægges

aftalelicensvirkning. Det betyder, at man i aftalen, der kan tillægges aftalelicensvirkning, kan definere, hvilke værkstyper m.v. der omfattes.

Undtagelsesbestemmelserne i § 11 b og § 11 c giver ikke fuld adgang til tekst- og datamining af beskyttede værker. Den generelle aftalelicens kan her bruges til at fylde hullerne ud ved at give mulighed for kollektive aftaler med aftalelicensvirkning i det omfang, en brug ikke er tilladt i medfør af § 11 b eller § 11 c.

Det bliver stadigt mere udbredt at anvende automatiserede algoritmer (kunstig intelligens), hvor der på kort tid kan skrabes og analyseres et stort antal værker. Ved træning af modeller baseret på generativ AI, som foregår ved skrabning, finder der en masseudnyttelse sted af værker, der involverer en stor mængde rettighedshavere. Da kernen i den nordiske aftalelicensmodel er at sikre aftaleindgåelse ved masseudnyttelse, således at brugerne sikres en let adgang til rettighedsklarering, og rettighedshaverne sikres en rimelig betaling for brug af deres værker, er aftalelicens en mulighed som klareringsværktøj på dette område.

Aftaler vedr. tekst- og datamining og generativ AI efter § 50, stk. 2, vil i lighed med andre aftaler under den generelle aftalelicens skulle godkendes af Kulturministeriet.

Den foreslåede ændring til § 52 i lovforslaget vil medføre, at aftaler efter den foreslåede §§ 30 og 33 mellem radio- og fjernsynsforetagender og rettighedshavere om rettigheder til tilrådighedsstillelse af præeksisterende værker og lydoptagelser med aftalelicensvirkning, vil kunne behandles af en mægler, og det samme vil aftaler med aftalelicensvirkning efter den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2. Det er Kulturministeriets vurdering, at den foreslåede ordning vil skabe gode vilkår for aftaleindgåelse på de pågældende aftalelicensområder. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14 og nr. 17.

2.5. Øvrige ændringer

2.5.1. Nævnskompetence efter § 35

2.5.1.1. Gældende ret

Ophavsretslovens § 48 indeholder tvangslicenslignende regler på en række områder.

Ophavsretslovens § 48, stk. 1, knytter sig til kabelviderespredning og vedrører alle grupper af rettighedshaverne, herunder radio- og fjernsynsforetagender i form af rettigheder som repræsenteres af organisationer på grundlag af aftalelicensen i § 35.

Ophavsretslicensnævnets kompetence omfatter ligeledes enhver samtidig og uændret viderespredning af radio- og tv-udsendelser udsendt per tråd, herunder over internettet, eller trådløst, som følge af tilsvarende ændringer til § 35, stk. 1, ved lov nr. 1121 af 4. juni 2021.

Bestemmelsen i § 48, stk. 1, indebærer, at Ophavsretslicensnævnet har kompetence i forhold til de viderespredningsrettigheder, som radio- og fjernsynsforetagender er indehavere af, men at nævnets afgørelser ikke er juridisk bindende for disse radio- og fjernsynsforetagender. Radio- og fjernsynsforetagenders rettigheder kan indgå i samlede nævnsafgørelser om tariffer og øvrige vilkår, hvor afgørelserne er bindende for de øvrige rettighedshavere.

I henhold til § 48, stk. 1, kan Ophavsretslicensnævnet på begæring meddele tilladelse og fastsætte vilkår, hvis en organisation, som er godkendt efter § 50, stk. 4, eller et radio- eller fjernsynsforetagende uden rimelig grund nægter at give samtykke til, at værker og udsendelser, som udsendes, samtidig og uændret videreudsendes efter § 35, stk. 1, eller tilbyder en sådan videreudsendelse på urimelige vilkår.

Aftalelicensen i § 35 blev ved lov nr. 741 af 25. juni 2014 udvidet til at omfatte tredjemands on demand brug og andre former for gengivelse af værker, som udsendes i radio eller fjernsyn eller stilles til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

I forbindelse hermed blev Ophavsretslicensnævnets kompetence tilsvarende udvidet ved § 35, stk. 7, således at nævnet også kan fastsætte vilkår, herunder vederlagets størrelse, såfremt der opstår spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der er godkendt efter § 50, stk. 4, til at indgå aftaler med aftalelicensvirkning omfattet af stk. 4 og 5, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale.

Radio- og fjernsynsforetagendernes samt onlinetjenesteudbyderes rettigheder er ikke omfattet af aftalelicensen i § 35, stk. 4 og 5, hvorfor Ophavsretslicensnævnets kompetence i henhold til stk. 7 ikke omfatter radio- og fjernsynsforetagendernes eller onlinetjenesteudbyderes rettigheder.

Ophavsretslovens § 48, stk. 2 og 3, vedrører optagelse af radio- og tv-udsendelser og signalretten i § 69 til brug for undervisningsvirksomhed og syns- og hørehandicappede, jf. §§ 13 og 17. I henhold til bestemmelserne er Ophavsretslicensnævnet kompetent til at give brugeren tilladelse og til at fastsætte de nærmere vilkår for udnyttelsen, jf. § 48, stk. 2. Dette forudsætter en aftale mellem brugeren og en organisation af rettighedshavere, jf. § 48, stk. 3.

Radio- og fjernsynsforetagender har en naboretlig beskyttelse i ophavsretslovens § 69, hvorefter en radio- eller fjernsynsudsendelse ikke uden radio- eller fjernsynsforetagendets samtykke må udsendes af andre eller på anden måde fremføres offentligt. Udsendelsen må heller ikke uden samtykke affotograferes eller optages på bånd, film eller anden indretning, der kan gengive den.

2.5.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er et særkende ved den danske model, at en lang række radio- og fjernsynsforetagender og øvrige rettighedshavere optræder samlet både om licensering af samtidig og uændret videreudsendelse af de omfattede radio- og tv-kanaler og anden videreudnyttelse.

Som følge af, at radio og fjernsynsforetagenders rettigheder ikke er omfattet af nævnets kompetence i henhold til § 35, stk. 7, vil Ophavsretslicensnævnet ikke, som på retransmissionsområdet, kunne træffe afgørelse om en samlet tarif og samlede vilkår, for så vidt angår udnyttelse i henhold til § 35, stk. 4 og 5.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at rette op på denne uhensigtsmæssighed, således at Ophavsretslicensnævnet også vil kunne træffe en samlet afgørelse vedrørende tariffer og vilkår, når radio- og fjernsynsforetagender i samarbejde med en organisation godkendt efter § 50, stk. 4, indgår fælles aftaler med brugere vedrørende udnyttelser omfattet af § 35, stk. 4 og 5.

Ophavsretslicensnævnets kompetence vil i henhold til den foreslåede bestemmelse kun omfatte radio- og fjernsynsforetagender, når de i samarbejde med en organisation, som er godkendt efter § 50, stk. 4, indgår

aftaler om videreudnyttelse omfattet af § 35, stk. 4 og 5. Nævnet vil således således ikke få kompetence i relation til onlinetjenesteudbydere (dvs. streamingtjenester, f.eks. selvstændige streamingtjenester og streamingtjenester, som er forbundet med radio- og fjernsynsvirksomhed m.v.), som også er holdt uden for aftalelicensen efter § 35, stk. 6, 2. pkt. På samme måde vil radio- og fjernsynsforetagender, som indgår aftaler direkte med brugere uden et samarbejde med de øvrige rettighedshavere, heller ikke blive underlagt nævnets kompetence.

Nævnets afgørelser vil som hidtil ikke være bindende, og dermed indebærer bestemmelsen ikke et indgreb i radio- og fjernsynsforetagenders rettigheder.

På ovenstående baggrund foreslås det, at der i ophavsretslovens tilføjes en ny § 48, stk. 2, således at bestemmelsen i § 48 opdateres ift. aftaler om videreudnyttelse omfattet af stk. § 35, 4 og 5.

Det er Kulturministeriets vurdering, at den foreslåede ændring til § 48, stk. 2, vil skabe en god ordning, som giver Ophavsretslicensnævnet mulighed for at tage samlet stilling til videreudsendelse på de teknologineutrale ordninger i § 35, stk. 4 og 5, til gavn for markedet for videreudsendelse.

2.5.2. Nævnskompetence efter ophavsretslovens § 75 a

2.5.2.1. Gældende ret

Ophavsretslovens § 75 a indeholder Kodas koncession (bevilling), hvorefter Koda kan indgå aftaler om offentlig fremførelse af musikværker.

Ophavsretslovens § 75 a, stk. 1, angiver, at erhvervsmæssig virksomhed, hvorved en repræsentant for indehaveren af ophavsretten eller en kontraktmæssig indehaver af denne ret indgår aftaler om offentlig fremførelse af et musikværk (offentlig fremførelse omfatter også tilrådighedsstillelse, jf. den gældende § 2, stk. 4, nr. 1), der er beskyttet efter ophavsretsloven, skal godkendes af kulturministeren.

Ophavsretslovens § 75 a, stk. 3, giver Ophavsretslicensnævnet kompetence til at vurdere, om der stilles urimelige vilkår i disse aftaler for så vidt angår offentlig fremførelse.

Ophavsretslicensnævnet afgør tvister på en række udvalgte områder. Ophavsretslicensnævnet reguleres i ophavsretslovens § 47. Nævnet består af en formand, som er højesteretsdommer, og to medlemmer, som udpeges af kulturministeren. Ophavsretslicensnævnet kan på baggrund af partsindlæg foretage en vurdering af, om en given aftale for brug af rettigheder er rimelig. Hensigten med nævnet er, at tvisterne skal kunne afgøres af en gruppe uvildige og sagkyndige personer på en enklere, hurtigere og billigere måde, end hvis sagen skulle behandles af domstolene.

2.5.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Kulturministeriets vurdering, at der er behov for at sikre, at en samlet aftale om brug af rettigheder - både offentlig fremførelse af musikværker og den nødvendige eksemplarfremstilling - kan bedømmes af nævnet, således at nævnet har kompetence til at vurdere den samlede aftale.

Kulturministeriet foreslår derfor, at Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at tage stilling til aftaler om eksemplarfremstillingsretten i forbindelse med sager om offentlig fremførelse af musik, hvor eksem-

plarfremstillingsretten er nødvendig for gengivelsen og således fremførslen, jf. den foreslåede ændring af bestemmelserne i ophavsretslovens § 75 a, stk. 3, således at Ophavsretslicensnævnets kompetence også vil omfatte fastsættelse af vilkår for den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen, såfremt organisationen tillige repræsenterer de dermed forbundne rettigheder til eksemplarfremstilling.

Den foreslåede ændring vil betyde, at Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at bedømme den fulde aftale vedrørende offentlig fremførelse af musik, herunder de nødvendige eksemplarfremstillingsrettigheder.

Kulturministeriet vurderer med den udvidede kompetence for Ophavsretslicensnævnet, at man vil få en velfungerende ordning med let håndtering af tvister om vilkår og vederlagets størrelse.

2.5.3. Datarapportering fra udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester

2.5.3.1. Gældende ret

Ophavsretsloven indeholder ikke en bestemmelse om oplysningspligt for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester over for producenter på det audiovisuelle område.

DSM-direktivets artikel 19 om transparens, der er gennemført i ophavsretslovens § 55 a, er en kodificering af et ophavsretligt grundprincip om gennemsigtighed.

Producenter omfattes på grund af afgrænsningen til ophavspersoner og udøvende kunstnere i DSM-direktivets artikel 19 ikke af § 55 a og denne gennemsigtighedsforpligtelse.

Det følger af § 55 a, stk. 1, at ved overdragelse har ophavsmanden eller dennes repræsentant ret til at få opdaterede, relevante og fyldestgørende oplysninger om udnyttelsen af værket fra erhververen og eventuelle efterfølgende erhververe. Ophavsmanden eller dennes repræsentant skal, så længe værket udnyttes, med en regelmæssighed, der er passende for den relevante sektor, og mindst en gang om året modtage oplysningerne. Oplysningerne skal navnlig omfatte udnyttelsesmåder, udnyttelsesomfang, alle genererede indtægter og skyldige vederlag. Er den administrative byrde ved at give oplysningerne uforholdsmæssig stor, er forpligtelsen begrænset til de oplysninger, der med rimelighed kan forventes.

Af § 55 a stk. 3, følger det, at ophavsmanden eller dennes repræsentant er berettiget til at anmode om og modtage yderligere oplysninger fra efterfølgende erhververe efter stk. 1 i tilfælde, hvor den oprindelige erhverver ikke er i besiddelse af alle de relevante oplysninger. Ved erhvervelse af ophavsretten er enhver erhverver forpligtet til at oplyse ophavsmanden eller dennes repræsentant om efterfølgende erhververes identitet.

Det følger af § 55 a stk. 4, at enhver anmodning til en underlicenstager i medfør af stk. 3 - som nævnt ovenfor - og de fra underlicenstageren modtagne oplysninger skal gå gennem den oprindelige erhverver, medmindre særlige grunde taler imod. Oplysningerne skal således som udgangspunkt gå via producenten.

Det følger endvidere af § 55 c, at tvister vedrørende gennemsigtighedsforpligtelsen efter § 55 a af enhver af parterne kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47, stk. 2.

Ophavsretslicensnævnet afgør tvister om ophavsretlige vederlag på en række udvalgte områder. Ophavsretslicensnævnet reguleres i ophavsretslovens § 47.

2.5.3.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Data er afgørende for alle grupper af rettighedshavere, herunder ophavspersoner, udøvende kunstnere og producenter og disses forvaltningsorganisationer og andre repræsentanter. Disse data kan bl.a. være, hvilket beskyttet værk, der er udnyttet, og omfanget af denne udnyttelse. Det er vigtigt i forbindelse med vederlagsberegning og kontrol samt vederlagsfordeling som led i kollektiv forvaltning, men det har også bredere betydning for rettighedshaverne, herunder i relation til vurdering af værdien af det beskyttede materiale og potentialet for fremtidige udnyttelsesaftaler.

Det er Kulturministeriets vurdering, at der er behov for at sikre en klar lovhjemmel for fremstillere af billedoptagelser eller dennes repræsentant til at modtage data fra udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester. Det skyldes, at der i modsætning til f.eks. broadcasteres seertal for flow-tv, som der traditionelt er fuld indsigt i, ofte ikke fra udbydernes side gives transparente oplysninger om antal streams m.v. (on demand udnyttelse) til rettighedshaverne bag det kreative indhold. Det bemærkes i den forbindelse, at Det Danske Filminstitut i forbindelse med støttevilkår kræver oplysninger fra producenterne om brugen på streamingtjenester m.v., og disse oplysninger har producenterne i dag svært ved at give.

Forslaget til en særlig bestemmelse om oplysningspligt over for producenter på det audiovisuelle område har til forskel fra § 55 a til formål at sikre, at film- og tv-producenter (såvel producentrettigheder som erhvervede rettigheder) også modtager information om, hvorledes deres produktioner udnyttes og skal ses som en spejling af § 55 a til fordel for producenterne. På samme vis som efter den gældende § 55 a bør producenterne og deres aftalepartnere kunne indvillige i at hemmeligholde de delte oplysninger.

Det bemærkes i den forbindelse, at de oplysninger, som ophavspersoner og udøvende kunstnere skal modtage for brug af deres rettigheder – herunder på AV-streamingtjenester – som udgangspunkt skal gå via producenterne.

På denne baggrund foreslås det således, at også producenterne bør få et selvstændigt krav på at modtage de pågældende oplysninger under hensyntagen til, at disse i vidt omfang har behov for at videreformidle de pågældende oplysninger.

Det foreslås endvidere at udvide nævnets kompetence i § 47, stk. 2, så Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at træffe afgørelse i tvister efter § 67 a.

Det foreslås derfor, at der i § 67 a indføres en oplysningspligt for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester over for fremstillere af billedoptagelser.

2.5.4. Registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser

2.5.4.1. Gældende ret

Regler om private organisationers håndtering af ulovlige hjemmesider er ikke særreguleret i ophavsretsloven.

RettighedsAlliancen er en privat forening, som bl.a. varetager sine medlemmers rettigheder ift. hjemmesider på internettet, der indeholder ulovligt indhold f.eks. i form af musik eller film mv. I praksis varetager RettighedsAlliancen sine medlemmers rettigheder på internettet ved enten at føre sager om krænkelse af rettigheder efter ophavsretsloven civilretligt eller ved at anmelde de pågældende overtrædelse til politiet. På denne baggrund udarbejdede RettighedsAlliancen informationen i "samarbejdslisten", som er en liste over adresser på internettjenester, der ved dom er kendt ulovlige for krænkelse af rettigheder efter ophavsretsloven. Hovedparten af de hjemmesider, der aktuelt fremgår af listen, er dømt på civilretligt grundlag i sager indbragt for domstolene af RettighedsAlliancen. Der er herudover få strafferetlige sager på listen.

RettighedsAlliancen indgav ansøgning til Datatilsynet den 3. maj 2016 om tilladelse til at føre samarbejdslisten. Ansøgningen blev indgivet efter reglerne i § 50, stk. 1, nr. 2, i den dagældende lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (herefter persondataloven). Bestemmelsen svarer til § 26, stk. 1, nr. 1, i den gældende databeskyttelseslov. RettighedsAlliancen oplyste til brug for ansøgningen, at oplysningerne på listen skulle videregives til private virksomheder, som har tilsluttet sig et samarbejde om at bekæmpe finansiering og tilgængeliggørelse af internettjenester, der driver og/eller faciliterer ulovlige aktiviteter.

Datatilsynet meddelte den 24. maj 2018 RettighedsAlliancen afslag på at føre samarbejdslisten som følge af manglende hjemmel til behandlingen i persondatalovens § 8, stk. 4 og 5, og § 8, stk. 6, jf. stk. 7. Kulturministeriet anså det imidlertid for vigtigt at fortsætte arbejdet med at sikre et mere sikkert og lovligt internet. Kulturministeriet vurderede i den forbindelse, at samarbejdslisten var et brugbart værktøj til at håndtere den vanskeligt håndgribelige udfordring med at modvirke, at der genereres indtægter til kriminelle bagmænd. Under hensyntagen til behovet for videreførelse af listen har Kulturministeriet siden Datatilsynets afgørelse i 2018 ført samarbejdslisten med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og databeskyttelseslovens § 8, stk. 1.

Kulturministeriet får oplysninger om, hvilke adresser på internettjenester, som bør opføres på samarbejdslisten, fra RettighedsAlliancen i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 8, stk. 4. RettighedsAlliancen fører i praksis stort set alle civile sager om krænkelser af rettigheder efter ophavsretsloven, hvor en hjemmeside dømmes ulovlig, hvorfor foreningen råder over oplysningerne, som har relevans for samarbejdslisten. Det bemærkes, at når en hjemmeside er blokeret, vil en bruger som udgangspunkt ikke kunne komme ind på hjemmesiden. Der er dog mulighed for at omgå dette, f.eks ved brug af VPN-løsninger, og blokering afskærer heller ikke for annoncering, hvorfor samarbejdslisten er rele-vant. Et grundlæggende kriterie for at komme på listen er, at der foreligger en domstolsafgørelse om ophavsretskrænkelser, hvor en hjemmeside er blevet dømt ulovlig – enten civil- eller strafferetligt. Alle andre lovovertrædelser end ophavsretskrænkelser omfattes således ikke af bestemmelsen. Såfremt en hjemmeside efterfølgende ændrer karakter og bliver lovlig, bliver den slettet fra samarbejdslisten.

Kulturministeriet videregiver i dag oplysningerne i registret til en række private aktører efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 2, med henblik på at advare disse mod at finansiere eller på anden måde støtte de internettjenester, som ved dom er kendt ulovlige for krænkelse af rettigheder efter ophavsretsloven. Modtagerne af listen er virksomheder, organisationer mv, som frivilligt har tilsluttet sig samarbejdet om at arbejde for et mere sikkert og lovligt internet (det kan f.eks. være betalingstjenester og aktører på det digitale annoncemarked). Det er Kulturministeriets opfattelse, at samarbejdslisten udgør et såkaldt advarselsregister efter databeskyttelseslovens § 26, stk. 1, nr. 1, da listen er oprettet med henblik på

videregivelse. Da listen i dag føres af en offentlig myndighed, er Datatilsynets tilladelse ikke påkrævet, jf. databeskyttelseslovens § 26, stk. 1, nr. 1, modsætningsvist.

2.5.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet finder, at håndhævelse af rettigheder efter ophavsretsloven spiller en vigtig rolle i samfundet og endvidere er nødvendigt for at forebygge nye ophavsretslige krænkelser på internettet. Opgaven med at håndhæve ret-tigheder efter ophavsretsloven er derfor efter ministeriets opfattelse en vigtig opgave i samfundets interesse.

Det er dog Kulturministeriets vurdering, at det er mere hensigtsmæssigt at placere opgaven med førelse af registeret og samarbejdet om samarbejdslisten hos en privat forening, som i praksis arbejder for netop at sikre sine medlemmers rettigheder efter ophavsretsloven. Baggrunden herfor er, at krænkelser efter ophavsretsloven er undergivet privat påtale, hvorfor håndhævelsen tillige bør ske i privat regi. Private foreninger vurderes endvidere at have et bedre indblik i området.

Der er ikke efter gældende ret hjemmel i databeskyttelsesloven til, at en privat forening kan føre et advarselsregister, der indeholder oplysninger om internet-adresser på internettjenester, der har foretaget strafbare forhold (ophavsretskrænkelser på internettet), jf. nærmere punkt 3.

På den baggrund foreslås det at indføre hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, herunder om registrering, videregivelse af oplysninger, tavshedspligt og fastlæggelse af slettefrister, foretaget af private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter denne lov. Af hensyn til en smidig reguleringsform og mulighed for at justere ordningen løbende, hvis der måtte vise sig behov herfor, er det Kulturministeriets opfattelse, at det er mest hensigtsmæssigt, at de nærmere regler om registeret og administrationen heraf m.v. fastsættes på bekendtgørelsesniveau.

2.6. Eksaminer, prøver og bedømmelser på de videregående kunstneriske uddannelser under kulturministeriet

2.6.1. Gældende ret

Kulturministeren har i den gældende lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet ikke hjemmel til at fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser. Det følger af § 12, stk. 1, nr. 4 i loven, at kulturministeren fastsætter nærmere regler om studieordninger. Kulturministeren kan deraf pålægge den enkelte institution at fastsætte interne regler om eksaminer, prøver og bedømmelser i sine studieordninger.

2.6.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kulturministeren har mulighed for at fastsætte regler om eksaminer, prøver og bedømmelser. Kulturministeriet finder det hensigtsmæssigt, at det fra centralt hold er muligt at fastsætte en overordnet og, hvor relevant, ensartet ramme for institutionernes tilgang til bedømmelse. Inden for en ramme fastsat af ministeren er det hensigten, at den enkelte institution også fremover skal fastsætte interne regler i sine studieordninger i medfør af lovens § 12, stk. 1, nr. 4.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring er en genindførelse af en bestemmelse, som lov om videregå-

ende kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet indeholdt frem til 2016. Det fremgår af bemærkningerne til § 3 i forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, at intentionen i 2016 var at give uddannelsesinstitutionerne mere fleksible rammer i forhold til studiegennemførselstider, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 125 som fremsat, side 4. Det indebar, at kravet om, at studerende på uddannelserne skulle tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår blev ophævet, samt at det blev lagt ud til den enkelte institution at fastsætte regler for tilmelding til fag og prøver inden for en af ministeren fastsat ramme.

Da det i 2016 blev lagt ud til den enkelte institution at fastsætte nærmere regler for tilmelding til fag og prøver, bortfaldt bestemmelsen om, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og afmelding fra disse. Det er Kulturministeriets vurdering, at hensigten var at ophæve det centralt fastsatte tilmeldingskrav til bedømmelser, og at bestemmelsen om i bredere forstand at fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser udgik som følge af en fejl. Bestemmelsen ønskes dermed genindført i gældende lov. I tråd med intentionen i 2016 følger det af den foreslåede bestemmelse, at det fortsat vil være institutionens pligt at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet.

Med den foreslåede ordning vil kulturministeren igen kunne fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og afmelding fra disse.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Behandling af personoplysninger er i almindelighed reguleret af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af per-sonoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Derudover følger det af databeskyttelseslovens § 2, stk. 2, at loven og databeskyttelsesforordningen ligeledes gælder for behandling af oplysninger om virksomheder m.v., som er omfattet af lovens § 26, stk. 1, nr. 1 (advarselsregister). Behandling af de såkaldte almindelige personoplysninger er reguleret i databeskyttelsesforordnin-gens artikel 6. I forordningens artikel 6 fastsættes de generelle betingelser for, hvornår behandling af disse almindelige oplysninger må finde sted. Det følger heraf, at behandling kan ske, hvis mindst en af betingelserne i artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er der mulighed for at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser (de såkaldte nationale særregler) for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med bl.a. artikel 6, stk. 1, litra e, om behandling af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Med den foreslåede bestemmelse i denne lovs § 84 c indføres en national særregel for behandling af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesfor-ordningens artikel 6. Det vurderes, at der er mu-

lighed for at indføre den foreslåede bestemmelse i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og dennes rammer for særregler om behandling af personoplysninger.

I den forbindelse bemærkes det, at den foreslåede bestemmelse og behandlingen af personoplysninger i medfør § 84 c vurderes at have hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, da behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse. Det er i samfundets interesse, at borgerne ikke uforvarende finansierer kriminelle aktiviteter. Ligeledes er det i samfundets interesse, at internettet er et sikkert og lovligt sted at færdes. Formålet med videregivelse af listen er f.eks. at virksomheder, organisationer mv., der har som opgave at placere annoncer på diverse hjemmesider, kan undgå at formidle annoncer for lovlige produkter på ulovlige hjemmesider. Netop annoncemarkedet er en kilde for kriminelle bagmænd til at tjene penge på ulovlige hjemmesider. Sådan indirekte støtte af krænkelser sker ofte ganske uforvarende fra borgernes side, da de tit ikke er opmærksomme på de kriminelle aktiviteter.

På den baggrund er det Kulturministeriets vurdering, at der ved indførelsen af en national særregel i form af denne lovs § 84 c præciseres, at der er hjemmel til behandling af oplysninger om internetadresser på internettjenester, der har foretaget strafbare forhold (ophavsretskrænkelser på internettet), herunder om registrering, videregivelse af oplysninger, tavshedspligt og fastlæggelse af slettefrister, foretaget af private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter denne lov.

Registrering og videregivelse af adresser på internettjenester, som ved dom er kendt ulovlige for krænkelse af rettigheder efter ophavsretsloven, udgør endvidere behandling af oplysninger om strafbare forhold og lovovertrædelser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 10 og databeskyttelseslovens § 8.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 10 må behandling af personoplysninger vedrørende strafbare forhold på grundlag af forordningens artikel 6, stk. 1, kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Det følger endvidere af bestemmelsen, at ethvert omfattende register over straffedomme kun må føres under kontrol af en offentlig myndighed.

Lovforslaget tilvejebringer – inden for rammerne af databeskyttelsesforordnin-gens artikel 10 – hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, herunder om registrering, videregivelse af oplysninger, tavshedspligt og fastlæggelse af slettefrister, foretaget af private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter denne lov. Kulturministeriet vil i forbindelse med udmøntning af bekendtgørelsen sikre, at der etableres en ordning, som tilvejebringer passende garantier for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Det forventes således, at ordningen, når den udmøntes, vil indebære en snæver adgang for private foreninger til at behandle personoplysninger. Endvidere forudsættes det, at den nærmere udmøntning af reglerne ikke vil indebære, at der vil blive ført et omfattende register over straffedomme.

Kulturministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at bestemmelsen alene forudsættes udnyttet til at føre register over et afgrænset retsområde (overtrædelser af ophavsretten). Oplysningerne i den pågældende liste er afgrænset til det ophavsretlige område, hvor en hjemmeside er blevet dømt ulovlig, hvilket er et specifikt og mindre retsområde og således ikke et fuldstændigt eller omfattende register.

Det bemærkes, at den foreslåede ordning forventes at indebære, at private vil kunne behandle oplysninger

om strafbare forhold i et advarselsregister. Privates behandling af oplysninger i et advarselsregister kræver som udgangspunkt Datatilsynets tilladelse, jf. databeskyttelseslovens § 26, stk. 1, nr. 1. Imidlertid følger det af Datatilsynets faste praksis, at oplysninger om strafbare forhold ikke kan indgå i et advarselsregister. Med forslaget lægges der derfor op til en fravigelse af tilladelseskravet i databeskyttelseslovens § 26, stk. 1, nr. 1, idet der skabes hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte regler om privates behandling, herunder bl.a. registrering og videregivelse, af oplysninger om strafbare forhold. Kulturministeriet finder i den forbindelse, at formålet med at bekæmpe kræn-kelser af ophavsretsloven er anerkendelsesværdigt, og at effektiv håndhævelse af reglerne i loven forudsætter dels et register over internetadresser på internettjenester, der har foretaget strafbare forhold (ophavsretskrænkelser på internettet), dels at oplysningerne i registret kan videregives til en afgrænset kreds af virksomheder, organisationer mv. På den baggrund finder Kulturministeriet, at der med lovforslaget er saglige grunde til at fravige den generelle tilladelsesordning i databeskyttelseslovens § 26, stk. 1, nr. 1.

Ved en behandling af personoplysninger vil de øvrige regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven endvidere skulle iagttages, herunder de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5. Nærmere regler om en fast slettefrist forventes fastsat ved udmøntningen af bestemmelsen, jf. princippet om dataminimering i da-tabeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c. Endelig bemærkes det, at Datatilsynet i medfør af databeskyttelseslovens § 28, vil skulle høres over den bekendtgørelse, som forventes at udmønte bestemmelsen i den foreslåede § 84 c.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslaget indebærer en sproglig opdatering, således at brugen af kønnede betegnelser for personer som "ophavsmand" og "formand" erstattes med kønsneutrale betegnelser som "ophavsperson" og "forperson". De kønnede betegnelser efterleves ikke i praksis og vurderes at være unødvendige og uden selvstændigt formål. Med ændringen udgår alle kønnede betegnelser af ophavsretsloven. Den nuværende tilstedeværelse af de kønnede betegnelser i ophavsretsloven er med til at fastholde unødvendig kønnet sprogbrug og fastholdelse af kønsstereotyper. Den foreslåede ændring gør således op med den eksisterende skævhed i ophavsretslovens sprogbrug og fremmer ligestilling mellem kønnene. Lovforslaget vurderes på den baggrund at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser. Den foreslåede kønsneutralisering er i overensstemmelse med Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet side 27 om kønsneutrale betegnelser for personer i lovgivningen.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil ikke indebære merudgifter for kommuner og regioner.

Staten vil få begrænsede administrative merudgifter i forbindelse med de foreslåede udvidelser af Ophavsretslicensnæv- nets kompetencer som følge af aftalelicensbestemmelserne i de foreslåede §§ 30 og 33 og de foreslåede udvidelser i § 48 og § 75 a, stk. 3, samt håndtering af tvister om gennemsigtighed i den foreslåede § 67 a. Den nye § 84 c forventes ikke at indebære merudgifter, organisatoriske omkostninger eller driftsomstillinger for Datatilsynet. Merudgifter til mægling, jf. den foreslåede ændring i § 50, og godkendelse af ansøgning om aftalelicens, jf. de foreslåede §§ 30 og 33, som skal rettes til Kulturministeriet, afholdes inden for Kulturministeriets eksisterende rammer.

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Særligt kan dette lovforslags § 84 c fremhæves, som følger princip 4 om genbrug af data, og

princip 5 om tryg og sikker databehandling. Herudover indeholder lovforslaget enkle og klare regler, jf. princip 1, herunder at kønnede betegnelser neutraliseres, at fremførelsesbegrebet i § 21 afgrænses, så dansk ophavsret kommer på linje med EU-retten, samt at det ulovbestemte parodiprincip indføres i ophavsretsloven, idet det bidrager til en klarere retstilstand på området. Det bemærkes, at det ikke er muligt at indføre automatisk sagsbehandling på de foreslåede områder, bl.a. under hensyntagen til behov for, at der foretages konkrete vurderinger, eksempelvis offentlig fremførelse på arbejdspladser, som EU-retligt forudsætter en konkret vurdering. Det bemærkes ligeledes, at de foreslåede § 67 a om gennemsigtighed og § 84 c om administration af liste over ulovlige hjemmesider ikke indebærer en særskilt tilsynsforpligtelse men falder ind under Datatilsynets generelle tilsyn med efterlevelse af databeskyttelseslovgivning. Endelig bemærkes det, at såvel Kulturministeriet som Datatilsynet kan kontaktes vha. Digital Post, jf. princip 2 om brug af digital kommunikation.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har været forelagt for Erhvervsstyrelsens Område for Bedre regulering (OBR) med henblik på vurdering af de administrative byrder ved lovforslaget. Det er vurderet, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Innovations- og Iværksættertjekket vurderes ikke at være relevant, fordi lovforslaget ikke påvirker virksomheder eller iværksætteres muligheder for at teste, udvikle og anvende nye teknologier og innovation.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget revideres flere bestemmelser, som gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (Infosoc-direktivet), som blev implementeret i dansk ret ved lov nr. 1051 af 17. december 2002 om ændring af ophavsretsloven (Gennemførelse af Infosoc-direktivet, nye aftalelicenser m.v.). Revisionen foretages især på baggrund af afgørelser fra EU-domstolen, og bestemmelserne tilpasses i dette lys.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. december 2023 til den 12. januar 2024 (36 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokat Anders Kildsgaard, Advokat Christine Ulrich Andersen, Advokat Emil Jurcenoks, Advokat Hanne Bender, Advokat Hanne Kirk, Advokat Hans Bremholm Jahn, Advokat Jeppe Brogaard Clausen, Advokat Joachim Nydam Bjerregaard, Advokat Martin Von Haller Grønbæk, Advokat Mette Lindskoug, Advokat Niels M. Andersen, Advokat Nina Henningsen, Advokat Nina Ringen, Advokat Peter Nørgaard, Advokat Peter Schønning, Advokat Sture Rygård, Advokatfuldmægtig Katrine Drest Jørgensen, Advokatrådet, Allente, Akademiet for de Skønne Kunster, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademisk Arkitektforening, Amtrup, ANGI Nordic, Arbejdermuseet og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv og Tænketank for Museumsattraktioner, Arbejdsliv.dk, Bibliotekarforbundet, Bibliotekschefforeningen, Bibliotekschefforeningen, Billedkunstnernes Forbund, Bird & Bird, Boxer TV ApS, Brancheforeningen for Undervisningsmidler, Business Software Alliance, CAB, Consumer Electronics Danmark (APPLiA Danmark), Copydan AVU-medier, Copydan KulturPlus, Copydan Tekst & Node, Copydan Verdens TV, Create Denmark, Creative Commons Danmark, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Biblioteksskole, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Danmarks Idrætsforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artist Forbund, Dansk BiblioteksCenter, Dansk Blindesamfund, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Filmfotograf Forbund, Dansk Folkemindesamling, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Forening til, Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Forfatterforening, Dansk Forfatterforening, Illustratorgruppen, Dansk Fotografisk Forening, Dansk Galleri Sammenslutning, Dansk ICOM , Dansk Industri, Dansk Industri Digital, Dansk IT, Dansk Iværksætter Forening, Dansk Journalistforbund, Dansk Kapelmesterforening, Dansk Komponistforening, Dansk Kunstnerråd, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Musiker Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Solistforbund, Dansk Standard Dansk Teater, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Bedemænd, Danske Billedautorer, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Dramatikeres Forbund, Danske Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker, Danske Filminstruktører, Danske Forlag, Danske Gymnasier, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Handicaporganisationer, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer, Danske Kunsthåndværkere & Designere, Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Medier, Danske Populærautorer, Danske Reklamebureauers Brancheforening, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Tegneserieskabere, Danske Uafhængige Pladeselskaber (DUP), Danske Universiteter, DBU, Den Danske Boghandlerforening, Den Kristne Producent Komite, Design denmark, Det Danske Akademi, Det Danske Filminstitut, Det Kgl. Bibliotek, Det Kgl. Teater, DFI, DILEM, Discovery Networks Denmark, DK 4, DK Hostmaster, DOKS,, DPCMO, DR, DR Jura, DUP (Danske Uafhængige Pladeselskaber), DUP (Danske Uafhængige Pladeselskaber), Døvefilm Video, Egmont Int., Erhvervs postdoc Sebastian Felix Schwemer, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Film- og TV-arbejderforeningen , Filmex, Filmkopi, Fonden for Aktive Blinde – Blindefonden, FORA, Forbrugerrådet , Forbundet Arkitekter og Designere, Forenede Danske Antenneanlæg, Foreningen af Arbejderbevægelsens Medievirksomheder, Foreningen af Auktionsledere i Danmark, Foreningen af Danske Interaktive Medier, Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter, Foreningen af Danske Sceneinstruktører, Foreningen af Danske Videodistributører, Foreningen af, Filmudlejere i Danmark, Foreningen Danske Døvblinde, Foreningen for Dansk Internet Handel, Foreningen for Platformsøkonomi i Danmark, Forfatternes Forvaltningsselskab, Forretningsudvalg for Samrådet for Ophavsret, Forretningsudvalg for Samrådet for Ophavsret, Forskningsbibliotekernes Chefkollegium, FTVS - Fællesrådet for tv-sendesamvirker i DK, Fællesrådet for Udøvende Kunstnere, Gold FM, Google Denmark A/S, Gorrissen Federspiel, GRAKOM, Gramex, HBO MAX, HK, HORESTA, HTS Handel, Transport og Service, Håndværksrådet, IFPI Danmark, IT-Brancheforeningen, IT-Politisk forening, Juridisk konsulent Morten Madsen, Jurist i Folketingets Administration, Bibliotek og Oplysning Anette Vedel, KL, Koda, Kommunernes Skolebiblioteksforening, Kreativitet og Kommunikation, Kristeligt Lydbibliotek, Kræftens Bekæmpelse, Kulturministeriet Rektorer – KUR, Kunsthandlerforeningen, Landsforeningen til bevaring af fotografier og film, Lars Kragh (jurist), Lektor Niels Reeh, Lægemiddelindustriforeningen, Mino Danmark, MPLC Danmark A/S, Musikforlæggerne, Musikproducenternes Forvaltningsorganisation

(MPO), Nationalmuseet, Netflix, Nordisk Copyright Bureau, Nordisk, Copyright Protection, Nordisk Film, Nota , Nuuday, Nye Medier, OpenDenmark, Ophavsretligt Forum, Ordblinde/Dysleksiforeningen i DK, Organisationen Danske Museer, Performex, Producent Rettigheder Danmark, Producentforeningen, Professor Henrik Udsen, Professor Jens Schovsbo, Professor Mads Bryde Andersen, Professor Morten Rosenmeier, Professor Palle Bo Madsen, Professor Søren Sandfeld Jakobsen, Professor Thomas Riis, dr.jur., PROSA, Radio4, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser (RKU), RettighedsAlliancen, Revy Danmark, Rigsarkivet, Roskilde Festival, RUC, Rådet for Større IT-sikkerhed, Sammenslutningen af Danske Scenografer, Sammenslutningen af Lokalarkiver, Sammenslutningen af Lokale radio- og tv-stationer, Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark, Sammenslutningen af Medier i Lokalsamfundet (SAML), Sammenslutningen af Museumsforeninger, Samrådet for ophavsret, Solistforeningen af 1921, Speaker- og Indlæserforeningen, Spotify, Statens Museum for Kunst, STOFA A/S, Teaterteknikerforbundet, Tegnerforbundet af 1919, Telekommunikationsindustrien (TI), Telenor, TV 2/Bornholm, TV 2/DANMARK A/S, TV 2/Fyn, TV 2/Kosmopol, TV 2/Midtvest, TV 2/Nord, TV 2/Syd, TV 2/Øst, TV 2/Østjylland, UBOD, UBVA/Akademikerne, UBVA-sekretariatet, Viktoria Egsgaard, Viaplay, VISDA, WAOO, Aalborg Universitetsbibliotek, Lektor Henriette Roued.

Kunstakademiets Billedkunstskoler, Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, Rytmisk Musikkonservatorium, Det Jyske Musikkonservatorium, Syddansk Musikkonservatorium, Den Danske Scenekunstskole og Den Danske Filmskole.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Lovforslagets § 67 a indebærer en gennemsigtighedsforpligtelse for AV-tjenester. Det må forventes, at visse virksomheder i en overgangsperiode skal bruge tid på at indrette sig på de nye sagsgange.

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget revideres flere bestemmelser, som gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (Infosoc-direktivet), som blev implementeret i dansk ret ved lov nr. 1051 af 17. december 2002 om ændring af ophavsretsloven (Gennemførelse af Infosoc-direktivet, nye aftalelicenser m.v.). Revisionen foretages især på baggrund af afgørelser fra EU-domstolen, og bestemmelserne tilpasses i dette lys. Lovforslagets § 67 a medfører, at loven som udkast skal notificeres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).	

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ophavsretslovens titel er forsynet med en fodnote. Det foreslås, at der til sidst i denne fodnote indsættes

»og bestemmelser, der som udkast har været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation)«. Tilføjelsen svarer til fodnoten i denne lov, og foreslås således også indført i selve hovedloven.

Til nr. 2

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås overalt i loven at ændre »Ophavsmanden« til: »Ophavspersonen«, »ophavsmandens« til: »ophavspersonens«, »ophavsmanden« til: »ophavspersonen«, »ophavsmænd« til: »ophavspersoner«, »ophavsmand« til: »ophavsperson« og »ophavsmændene« til: »ophavspersonerne.

De foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Ifølge ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 1, anses offentlig fremførelse efter stk. 3, nr. 3, også som »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«. Bestemmelsen angiver med andre ord, at såkaldt overføring til almenheden betragtes som offentlig fremførelse. Bestemmelsen fastsætter, at der sker overføring til almenheden dels ved udsendelse i radio eller fjernsyn og dels ved tilrådighedsstillelse værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

Det foreslås, at i *§ 2, stk. 4,* i forlængelse af ordene »Som offentlig fremførelse anses også« indsættes »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder«. Ordene findes i den gældende § 2, stk. 4, nr. 1, men foreslås flyttes op i den indledende sætning af lovtekniske årsager. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4 og nr. 5 nedenfor.

Til nr. 4

I medfør af § 2, stk. 4, nr. 1, skal offentlig fremførelse efter stk. 3, nr. 3, også anses som »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«.

I forlængelse af lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det, at i *§ 2, stk. 4, nr. 1,* udgår »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder« og »og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«. Tilbage vil der således

være »udsendelse i radio eller fjernsyn«. Ændringen baserer sig på lovtekniske overvejelser og vil ikke medføre ændringer af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 og nr. 5.

Til nr. 5

Ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 2, fastsætter, hvornår fremførelse for en større kreds i en erhvervsvirksomhed skal anses for offentlig. Det følger af lovbemærkningerne, at en større kreds i denne henseende skal forstås som 40 personer eller derover, jf. Folketingstidende 1960–61, tillæg A(2. samling), spalte 33 og tillæg B (2. samling), spalte 629 f. Fremførelse i en erhvervsvirksomhed omfatter såvel direkte fremførelse (dvs. fremførelse, som udgår fra samme sted, som dér, hvor publikum er) som overføring til almenheden (dvs. fremførelser, som udgår fra et andet sted end der, hvor publikum er).

Spørgsmålet om, hvorvidt en direkte fremførelse er offentlig, skal afgøres efter de danske offentlighedskriterier, hvorefter det bl.a. tillægges vægt, om der består et personligt bånd mellem den, som foretager fremførelsen, og dem, som fremførelsen sker over for. Spørgsmålet om, hvorvidt der sker fremførelse i form af overføring til almenheden, skal derimod afgøres efter de EU-retlige kriterier, da overføringsbegrebet gennem EU-Domstolens praksis er blevet EU-harmoniseret. EU-Domstolen har ved flere lejligheder udtalt, at overføring er karakteriseret ved at rette sig mod et betydeligt, ubestemt antal modtagere.

Det foreslås, at i *§ 2, stk. 4, nr. 2,* ændres »fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der finder sted for en større kreds, som ellers måtte anses som ikke-offentlig« til »tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«. Ændringen vil indebære en ophævelse af den gældende bestemmelse, som særskilt regulerer fremførelse i en erhvervsvirksomhed.

Den foreslåede ændring vil betyde, at bundgrænsen på 40 personer ikke længere vil gælde, idet det fremover skal afgøres på baggrund af en konkret vurdering, om den enkelte fremførelse i en erhvervsvirksomhed er offentlig. Der skal i den forbindelse sondres mellem, om der foregår direkte fremførelse eller overføring til almenheden, da dette har betydning for, om de danske offentlighedskriterier eller de EU-retlige almenhedskriterier skal anvendes. Ændringen vil således medføre, at overføring til almenheden for mindre kredse, herunder i en erhvervsvirksomhed, fremover også vil kunne være offentlige i EU-retlig forstand.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Ophavsretsloven opstiller en række betingelser, som skal være opfyldt for, at brugen af et beskyttet værk i henhold til en undtagelse er lovlig. De almindelige bestemmelser om indskrænkninger i ophavsretten er reguleret i § 11. Det fremgår af § 11, stk. 1, at undtagelsesreglerne ikke gør indskrænkninger i de ideelle rettigheder, jf. § 3, som omfatter en respektret og en navneangivelsesret. Af § 11, stk. 2, følger dels, at værket ikke må ændres i videre udstrækning end den tilladte brug kræver, og dels at der skal ske kildeangivelse i overensstemmelse med god skik, når værket gengives offentligt. § 11, stk. 3, indeholder et krav om lovligt forlæg.

I forbindelse med ændringen af ophavsretsloven ved lov nr. 1121 af 4. juni 2021 blev der i § 11, stk. 1-3, indføjet en henvisning til § 52 c, stk. 10.

Denne bestemmelse giver adgang til at anvende værker med henblik på parodi, karikatur og pastiche i de situationer, hvor brugere uploader og stiller brugergenereret indhold, der indeholder værker og frembringelser, til rådighed på onlineindholdsdelingstjenesterne. Bestemmelsen gennemfører en obligatorisk EU-retlig regel i DSM-direktivets artikel 17, som regulerer udbydere af onlineindholdsdelingstjenesters anvendelse af beskyttet indhold.

Ved siden af reglen i § 52 c, stk. 10, gælder der et ulovbestemt parodiprincip, hvorefter værker uden rettighedshaverens tilladelse må benyttes med henblik på parodi og lignende, uden at det udgør en ophavsretlig krænkelse. Dette parodiprincip er stadfæstet af Højesteret i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue).

Det foreslås, at *§ 11, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3, 1. pkt.,* ændres således, at § 52 c, stk. 10, udgår.

Den forslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13, som indfører en ny bestemmelse i § 24 b, der har til formål at etablere et lovmæssigt grundlag for det ophavsretlige parodiprincip, samt lovforslagets § 1, nr. 35, som vil ophæve § 52 c, stk. 10.

Den foreslåede ændring vil medføre, at brugere af onlineindholdsdelingstjenester, som uploader og stiller brugergenereret indhold, der indeholder værker og frembringelser, til rådighed på onlineindholdsdelingstjenesterne med henblik på parodi, karikatur eller pastiche ikke længere skal forholde sig til kravene i § 11, stk. 1-3. Brugerne vil derimod skulle henholde sig til den foreslåede § 24 b, som vil regulere brugen af parodier, karikaturer og pasticher generelt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 11 a, stk. 1, nr. 3,* foreslås »en mellemmands« ændret til »et mellemleds « og »tredjemænd« til »tredjeparter «.

De foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Flere steder i ophavsretsloven henvises der til § 2, stk. 4, nr. 1, som indeholder en definition af begrebet offentlig fremførelse i form af overføring til almenheden. Bestemmelsen angiver, at offentlig fremførelse bl.a. skal anses som ”trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt”. Fem steder i ophavsretsloven henvises der mere specifikt til bestemmelsens 2. led vedrørende tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

Det foreslås, at henvisningen til § 2, stk. 4, nr. 1, 2. led i *§ 16 b, stk. 1, 3. pkt., § 30 a, stk. 1, 1. pkt., § 75 d, stk. 3, 1. pkt., § 76, stk. 2, 2. pkt.* og *§ 68, stk. 1, 2. pkt.,* ændres til § 2, stk. 4, 2. pkt. Dette foreslås som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4 og 5.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.2.1 vedrørende ændringen af § 2, stk. 4.

Til nr. 9

Ophavsretslovens § 21 udgør en undtagelse til fremførelsesretten i forbindelse med visse gratisarrangementer, gudstjenester og undervisning. Undtagelsen om undervisning følger af § 21, stk. 1, nr. 2, og hviler på Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra a. Denne er for nyligt ændret således, at der skal være tale om anvendelse til anskueliggørelse i forbindelse med undervisning, jf. DSM-direktivets artikel 24, stk. 2, litra b. I forbindelse med implementeringen af DSM-direktivet blev den nye undtagelsesregel om undervisning indført i ophavsretslovens § 13 og § 13 a.

Det foreslås, at *§ 21, stk. 1, nr. 2,* ændres således, at ordene »eller undervisning« undgår. Forslaget skyldes bl.a., at bestemmelsens anvendelsesområde ikke længere harmonerer med den EU-retlige undtagelse om undervisning. For at sikre dansk rets forenelighed med EU-retten og for at undgå overlap, foreslås det derfor, at undervisning udgår af bestemmelsen. Anvendelse af værker i undervisningsaktiviteter vil således fremover alene være reguleret af ophavsretslovens § 13 og § 13 a.

Til nr. 10

Det følger af ophavsretslovens § 21, stk. 1, nr. 1, at udgivne værker, som ikke er scene- eller filmværker, må fremføres offentligt ved lejligheder, hvor tilhørerne eller tilskuerne har adgang uden betaling, og hvor fremførelsen ikke er det væsentlige ved arrangementet. Derudover må arrangementet ikke finde sted i erhvervsøjemed.

Bestemmelsen gælder for offentlig fremførelse, hvilket både omfatter direkte fremførelse og overføring til almenheden, jf. den foreslåede § 2, stk. 4. Efter EU-retten er det ikke tilladt at have undtagelsesregler i national ret, som udgør en indskrænkning i retten til overføring til almenheden, medmindre reglen har hjemmel i en EU-undtagelsesregel. Det har § 21 ikke for så vidt angår gratisarrangementer.

Det foreslås, at der i § 21 indføres et nyt *stk. 2,* som angiver, at bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, ikke gælder for overføring til almenheden, jf. § 2, stk. 4. Formålet er at tydeliggøre, at det alene er direkte fremførelse, som lovligt kan foretages uden samtykke og vederlagsbetaling. Baggrunden for ændringen

er, at der efter EU-retten ikke må eksistere nationale undtagelser til overføringsretten uden EU-retlig hjemmel. Ændringen vil således bringe § 21 i overensstemmelse med EU-retten.

Forslaget vil bl.a. medføre, at foredragsholdere m.v., der holder oplæg til et gratisarrangement omfattet af stk. 1, nr. 1, ikke længere vil kunne afspille YouTube-klip og lignende for sit publikum, i det omfang, at det indebærer en overføring til almenheden, som ikke uden samtykke er tilladt efter EU-retten. Det vil fremover bero på en konkret vurdering efter de EU-retlige kriterier, om foredragsholderen vil skulle indhente tilladelse fra rettighedshaverne. Den foreslåede ændring vil også få betydning for adgangen til at afspille musik via streaming fra en musikstreamingtjeneste ved sådanne gratisarrangementer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i de almindelige bemærkninger for så vidt angår overføring til almenheden og afsnit 2.2.3 for så vidt angår undervisning.

Til nr. 11

Ophavsretslovens § 21, stk. 2, angiver, at undtagelsen om, at udgivne værker, som ikke er scene- eller filmværker, må fremføres offentligt, når det sker til brug ved gudstjeneste eller undervisning i stk. 1, nr. 2, ikke gælder for fremførelse i radio eller fjernsyn samt for fremførelse i undervisningsvirksomhed, der sker i erhvervsøjemed.

Det foreslås, at stk. 2, som bliver *stk. 3*, jf. lovforslagets § 1, nr. 10, ændres således, at sætningen »samt undervisningsvirksomhed, der sker i erhvervsøjemed« udgår. Ændringen er en konsekvens af, at undervisningsområdet udgår helt af § 21, jf. hertil lovforslagets § 1, nr. 9. Der henvises til de dertilhørende bemærkninger ovenfor.

Det foreslås desuden, at der i det nye stk. 3. efter »fremførelse i radio og fjernsyn« indsættes en henvisning til ophavsretslovens § 2, stk. 4. Ændringen vil medføre, at den foreslåede stk. 3 fremover kun vil regulere fremførelse til brug ved gudstjeneste, som der ikke ændres på gældende ret for.

Til nr. 12

Det følger af ophavsretslovens § 24, stk. 1, at kunstværker, der indgår i en samling, eller som udstilles eller udbydes til salg, må gengives i kataloger over samlingen. Derudover må kunstværkerne gengives i meddelelser om udstilling eller salg. Bestemmelsen implementerer Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra j. Ifølge direktivbestemmelsen skal der imidlertid være tale om en offentlig udstilling, førend der kan ske gengivelse i kataloger. Dermed er adgang til at gengive værker i kataloger mere snæver efter EU-retten på grund af det pågældende offentlighedskriterium.

Det foreslås, at *§ 24, stk. 1,* ændres således, at ordet »offentlig« indsættes. Ændringen vil betyde, at bestemmelsen bl.a. vil komme til at finde anvendelse på kunstværker, der udstilles offentligt samt for meddelelser om sådanne offentlige kunstudstillinger.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den såkaldte katalogregel fremover vil være mere direktivkonform. Det vurderes ikke, at forslaget i nævneværdig grad vil påvirke brugerens adgang til at gengive kunstværker.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Der gælder i dansk ophavsret et ulovfæstet parodiprincip, som giver adgang til at bruge beskyttede værk med henblik på at skabe parodisk indhold. Parodiprincippet er også slået fast af Højesteret i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue). Det fremgår af dommen, at parodibegrebet i dansk ret skal fortolkes i overensstemmelse med det EU-retlige parodibegreb, sådan som det er defineret af EU-Domstolen i C-201/13 (Deckmyn).

Det følger af denne EU-dom, at parodibegrebet er et selvstændigt EU-retligt begreb, der skal fortolkes ensartet i de medlemslande, som opererer med en parodiundtagelse i national ret.

Den EU-retlige parodiregel findes i Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra k. EU-Domstolen har angivet, at en parodi skal have som sit væsentligste kendetegn, at den dels vækker forestilling om et eksisterende værk, samtidig med at den udviser synlige forskelle i forhold til dette, og dels er udtryk for humor eller en latterliggørelse. Det er i den forbindelse ikke en betingelse, at parodien har sin egen originale karakter, dvs. lever op til originalitetskravet. Det er heller ikke et krav, at parodien skal ramme selve originalværket. Et værk må således gerne anvendes til brug for latterliggørelse af noget andet. Endvidere må der ikke stilles krav om kildeangivelse. Den EU-retlige parodiregel har til formål at sikre en rimelig balance mellem rettighedshavernes interesser på den ene side og ytringsfriheden for brugerne af værker på den anden side.

I ophavsretsloven eksisterer der allerede en parodiregel i den gældende § 52 c, stk. 10, som har hjemmel i DSM-direktivets artikel 17, stk. 7, litra b. Denne er dog afgrænset til kun at gælde i de tilfælde, hvor en bruger uploader eller stiller værker til rådighed på en onlineindholdsdelingstjeneste med henblik på parodi, karikatur eller pastiche. Derudover er den underlagt kravene i § 11, som opstiller de almindelige betingelser for at gøre indskrænkninger i ophavsretten. Bestemmelsen angiver i stk. 1, at man ved brug af værker skal respektere navneangivelses- og respektretten i henhold til § 3. Stk. 2 indeholder et krav om kildeangivelse i overensstemmelse med god skik, og stk. 3 indeholder et krav om lovligt forlæg.

Det foreslås, at der indføres en ny bestemmelse i *§ 24 b, stk. 1*, som vil gøre det tilladt at anvende værker, når det sker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche. Reglen kodificer det ulovbestemte parodiprincip, og skal gælde generelt, dvs. også for brugere af onlineindholdsdelingstjenester. Reglen finder tilsvarende anvendelse på andre beskyttede frembringelser, jf. §§ 65-70. Der henvises herved til lovforslagets § 1, nr. 37, 38 og 41.

Parodibegrebet i den foreslåede § 24 b vil skulle fortolkes i overensstemmelse med EU-retten, hvilket indebærer, at det EU-retlige parodibegreb og de dertil knyttede kriterier skal anvendes. Begreberne karikatur og pastiche vil også skulle fortolkes EU-konformt, om end det dog bemærkes, at det alene er parodibegrebet, som på nuværende tidspunkt er EU-harmoniseret.

Som noget særligt foreslås det i *stk. 2*, at bestemmelsen undtages fra de almindelige betingelser i § 11, stk. 1 og 2, som indeholder krav om anvendelse i overensstemmelse med respekt- og navneangivelsesretten i § 3 samt opfyldelse af kravet om kildeangivelse.

Dette hænger sammen med, at reglen vil skulle fortolkes EU-komfort og i overensstemmelse med det parodibegreb, som er fastslået af Højesteret. Ifølge Højesteret skal parodiprincippet ikke tillægges et andet anvendelsesområde, når det gælder respektretten efter § 3, stk. 2, end når det drejer sig om de økonomiske rettigheder efter § 2. Derfor foreslås det, at bestemmelsen bør undtages fra kravet om, at en parodi, karikatur eller pastiche skal respektere ophavspersonens respektret, jf. § 11, stk. 1, jf. § 3, stk. 2.

Med hensyn til kravet om navneangivelse, jf. § 11, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, bemærkes det, at de ideelle rettigheder ikke er reguleret af EU-retten, men at det imidlertid vurderes uhensigtsmæssigt at underkaste parodireglen kravet om kildeangivelse. Ved at undtage den foreslåede § 24 b fra dette krav undgås risikoen for på en uproportional måde at indskrænke brugerens ret til at ytre sig gennem parodi, karikatur og pastiche.

I modsætning til navneangivelsesretten følger det direkte af EU-Domstolens afgørelse i C-201/13 (Deckmyn), at der ikke må stilles krav om kildeangivelse i forbindelse med brug af værker med henblik på parodi. Som konsekvens heraf foreslår Kulturministeriet, at den forslåede § 24 b, skal undtages fra kravet herom i § 11, stk. 2.

For så vidt angår spørgsmålet om respektretten bemærkes det, at adgangen til at anvende værker med henblik på parodi, karikatur og pastiche ikke vil være ubegrænset. Det vil afhænge af en konkret vurdering, om der er tale om en lovlig parodi, karikatur, eller pastiche. Ved denne vurdering vil der skulle tages højde for tretrinstesten i Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 5, hvoraf følger, at undtagelserne kun må anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

I *stk. 3,* fastsættes det, at bestemmelsen ikke vil gælde for edb-programmer og databaser, hvilket skyldes, at disse typer af værker er særskilt reguleret af programdirektivet og databasedirektivet, som ikke indeholder en undtagelse om parodi, karikatur og pastiche.

Det vurderes, at den foreslåede bestemmelse ikke vil få vidtrækkende konsekvenser, da det allerede følger af det ulovbestemte parodiprincip, at det kan være lovligt at anvende beskyttede værker som led i parodi (bredt forstået). Det lægges til grund, at princippet tilsvarende gælder for karikatur og pastiche, uanset om disse måtte blive underlagt en anden fortolkning end den, som EU-Domstolen har underlagt parodibegrebet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Det følger af den gældende § 30, stk. 1, i ophavsretsloven, at DR, TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-virksomheder i radio eller fjernsyn kan udsende udgivne værker, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen gælder ikke for sceneværker og filmværker.

Aftalelicensvirkningen er beskrevet i § 50, stk. 3, i ophavsretsloven.

Det foreslås, at *30, stk. 1,* nyaffattes, således at DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere vil kunne udsende offentliggjorte

værker i radio eller fjernsyn og stille offentliggjorte værker til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. den foreslåede § 2, stk. 4, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. vil finde tilsvarende anvendelse på den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen. Bestemmelsen i 1. pkt. vil ikke gælde for sceneværker og filmværker.

Ændringen vil for det første medføre, at bestemmelsen udvides til også at omfatte andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere end DR, TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-virksomheder og for det andet, at disse fremover vil kunne anvende "offentliggjorte" værker, som udsendes i radio eller fjernsyn – ikke kun "udgivne" værker. Offentliggjort er bredere end udgivet og omfatter enhver lovlig tilgængeliggørelse for almenheden. For det tredje vil ændringen medføre, at fjernsynsforetagenderne og onlineindholdsudbyderne fremover også vil kunne stille offentliggjorte værker til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. § 2, stk. 4.

Den foreslåede udvidelse af aftalelicensen i § 30, stk. 1, *1. pkt.,* vil give DR, TV 2/Danmark A/S og de regionale TV 2-virksomheder, andre radio og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere (forbundne såvel som selvstændige) adgang til med aftalelicensvirkning at erhverve rettigheder til tilrådighedsstillelse, jf. den foreslåede § 2, stk. 4, af offentliggjorte værker, der anvendes i deres audio- og audiovisuelle produktioner, ved at indgå aftale med en forvaltningsorganisation eller flere forvaltningsorganisationer, der er godkendt i henhold til ophavsretslovens § 50, stk. 4.

For så vidt angår *pkt. 2,* så medfører ændringen, at der kan foretages eksemplarfremstilling. I forslaget angives, at: »Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen.« Dette vil skulle fortolkes i overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse i ophavsretslovens § 30 a, stk. 1, 2. pkt., således at aftalelicensen omfatter eksemplarfremstilling, der er nødvendig for, at produktionerne kan stilles til rådighed on demand, f.eks. via internettet, men vil ikke finde anvendelse i det omfang, at § 31 om efemere optagelser af radio- og fjernsynsudsendelser hjemler en eksemplarfremstilling, samt at den ikke vil omfatte den første eksemplarfremstilling, der foretages ved sammenstilling af lyd og billede.

Den foreslåede bestemmelse i § 30, stk. 1,vil betyde, at radio- og fjernsynsforetagender i bred forstand og onlineindholdsudbydere (forbundne såvel som selvstændige) i henhold til aftalelicensen vil kunne fremstille et eksemplar af en produktion indeholdende præeksisterende værker med henblik på, at dette eksemplar kan benyttes til at give brugere adgang til produktionen på et individuelt valgt sted og tidspunkt. I forhold til den gældende bestemmelse vil der være tale om en udvidelse af de subjekter, der kan benytte bestemmelsen, på to områder. For det første vil det ikke længere kun være DR, TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-virksomheder, der direkte er omfattet af bestemmelsen. Den bemyndigelse, som kulturministeren har i den gældende bestemmelse til at udvide bestemmelsen til at gælde for andre radio- og fjernsynsforetagender, ophæves jf. lovforslagets § 1, nr. 16 og sådanne andre radio- og fjernsynsforetagender foreslås direkte omfattet af bestemmelsens stk. 1. For det andet udvides stk. 1 tilsvarende til at omfatte onlineindholdsudbydere.

I den foreslåede *pkt. 3* angives det på samme måde som i den eksisterende bestemmelse, at bestemmelsen i 1. pkt. ikke vil gælde for sceneværker og filmværker, og der ændres ikke i gældende ret på dette område.

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.2.2.

Til nr. 15

Det følger af den gældende § 30, stk. 2, i ophavsretsloven, at ophavsmanden over for radio- eller fjernsynsforetagendet kan nedlægge forbud mod værkets udsendelse i henhold til stk. 1. Dette betyder, at en ophavsmand kan vælge ikke at være omfattet af den aftale, som indgås med aftalelicensvirkning.

Det foreslås, at i *§ 30, stk. 2,* ændres »værkets udsendelse« til: »eksemplarfremstilling, udsendelse og tilrådighedsstillelse af værket«.

Den foreslåede bestemmelse i § 30, stk. 2, vil betyde, at ophavspersoner på samme måde som tidligere vil kunne vælge ikke at være omfattet af den aftale, som indgås med aftalelicensvirkning..

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.2.2.

Til nr. 16

Det følger af den gældende § 30, stk. 3, i ophavsretsloven, at kulturministeren kan fastsætte, at bestemmelserne i § 30, stk. 1 og 2, skal finde tilsvarende anvendelse på aftaler, der er indgået af andre radio- og fjernsynsforetagender. Hjemlen til at gøre dette er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1192 af 1. september 2016.

Det foreslås, at *§ 30, stk. 3,* ophæves.

Med den foreslåede udvidelse i § 30, stk. 1, vil bestemmelsen omfatte andre radio og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere med henblik på en mere teknologineutral bestemmelse. Dette vil indebære, at andre onlineindholdsudbydere end DR, TV 2 og de regionale TV 2 virksomheder omfattes af bestemmelsen. Dermed er bekendtgørelse nr. 1192 af 1. september 2016, som udvidede bestemmelsens omfang, ikke længere nødvendig henset til, at dækningsområdet i stedet reguleres direkte i lovbestemmelsen.

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.2.2.

Til nr. 17

Det følger af de gældende §§ 65 og 66, at udøvende kunstnere og musikproducenter har en eneret i form af en naboret, således at udøvende kunstnere og musikproducenter har samme økonomiske enerettigheder, som tilkommer ophavsmænd i henhold til ophavsretslovens § 2 ved at der i §§ 65 og 66 henvises til § 2.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 33, således at radio- og fjernsynsforetagender, onlineindholdsudbydere og godkendte kollektive forvaltningsorganisationer vil får mulighed for at indgå en samlet aftale

vedrørende rettigheder til lydoptagelser i form af udøvende kunstneres rettigheder efter den gældende § 65 og musikproducenters rettigheder efter den gældende § 66.

Den foreslåede § 33, stk. 1, vil give adgang for radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere til at indgå aftale med en kollektiv forvaltningsorganisation om brug af rettigheder til lydoptagelser, jf. § 65 om udøvende kunstnere og § 66 vedrørende fonogramproducenter.

Den foreslåede aftalelicensbestemmelse vil for det første omfatte tilrådighedsstillelse, som defineret i den foreslåede § 2, stk. 4, nr. 2, og dækker over, at almenheden kan få adgang til lydoptagelserne på et individuelt valgt sted og tidspunkt. For det andet vil bestemmelsen også omfatte eksemplarfremstilling, som er nødvendig for at kunne stille produktioner til rådighed for almenheden. Bestemmelsen vil ikke omfatte den første eksemplarfremstilling, der foretages ved sammenstilling af lyd og billede.

I lighed med den generelle aftalelicens i ophavsretslovens *§ 50, stk. 2,* vil det i den foreslåede § 33, stk. 2, være muligt for den enkelte rettighedshaver at nedlægge forbud mod, at deres rettigheder indgår i aftalen med aftalelicensvirkning, hvis rettighedshaveren ikke ønsker at være omfattet af aftalen. Det vil også gælde i forbindelse med den foreslåede nye aftalelicens i § 33 vedrørende lydoptagelser, der stilles til rådighed on demand af radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere.

Den foreslåede *§ 33, stk. 3,* indeholder en adgang til Ophavsretslicensnævnet i tilfælde af tvister. Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at træffe afgørelser vedrørende de pågældende aftaler med aftalelicensvirkning i modsætning til individuelle aftaler. Det vil være alene aftalens parter, som får adgang til at forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet. På samme vis som efter gældende ret vil dette kunne gøres inden en aftale er opnået. Adgang til nævnet forudsætter således ikke, at der er indgået en (urimelig) aftale. Nævnet vil kunne fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse. Rimelighedsvurderingen bør foretages ud fra en samlet vurdering af den konkrete sags omstændigheder, idet der ved afgørelsen blandt andet bør blive lagt vægt på almene samfundsmæssige hensyn og konkurrenceretlige hensyn. Idet den foreslåede § 33 ikke er underlagt direktivmæssige krav, finder Kulturministeriet det ikke hensigtsmæssigt, at nævnet vil kunne meddele tilladelse i tilfælde af parternes uenighed. I lighed med de øvrige aftalelicensbestemmelser vil det være tilstrækkeligt, at nævnet kan træffe afgørelse om det rimelige vederlag og andre vilkår, men uden at have kompetence til at meddele selve tilladelsen, som det dermed fortsat vil være op til parterne at tage stilling til. Rimelighedsvurderingen bør foretages ud fra en samlet vurdering af den konkrete sags omstændigheder, idet der ved afgørelsen blandt andet bør lægges vægt på almene samfundsmæssige hensyn og konkurrenceretlige hensyn.

Den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 1-3 vil betyde, at radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere vil kunne indgå aftale med aftalelicensvirkning på on demand-området for offentliggjorte lydoptagelser, og der vil være mulighed for mægling og nævnskompetence i tilfælde af tvister. Dette vil indebære, at radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere, som benytter lydoptagelser, vil kunne indgå én aftale, som dækker alle rettigheder under forudsætning af, at betingelserne for aftalelicens er opfyldt. Aftalen vil kunne indgås med en organisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for de rettigheder, som den påtænkte brug omfatter. Bestemmelsen vil også medføre, at en rettighedshaver forstået som et udeforstående musikselskab eller udøvende kunstner vil får mulighed for at vælge at stå uden for aftalen og hindre, at dennes rettigheder benyttes i henhold til den pågældende aftale, således at det står rettighedshaveren frit for at indgå individuelle aftaler.

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.3.2.

Til nr. 18

Fire steder i ophavsretsloven henvises der til § 2, stk. 4, nr. 1, som indeholder en definition af begrebet offentlig fremførelse i form af overføring til almenheden. Ifølge bestemmelsen skal dette forstås som ”trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt”.

Det foreslås, at der i *§ 35, stk. 4, 2. pkt.,* og *stk. 5, § 66 a, stk. 1, nr. 2,* og *§ 75 l, stk. 1, nr. 1*, ændres »§ 2, stk. 4, nr. 1« til »§ 2, stk. 4,«. Dette sker som konsekvens af lovforslaget § 1 nr. 3, 4 og 5.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.2.1. for så vidt angår ændringen af § 2, stk. 4.

Til nr. 19

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 37, stk. 2, nr. 2,* foreslås det at ændre »tredjemand« til »tredjepart«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 47, stk. 1, 2. pkt.,* foreslås det at ændre »formand« til »forperson« og i 3. pkt. »Formanden« til »Forpersonen«.

De foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Ophavsretslicensnævnet reguleres i ophavsretslovens § 47. Nævnet træffer endelige administrative afgørelser i sager, der forelægges for nævnet efter regler fastsat i ophavsretsloven blandt andet i forhold til vederlagsbetaling til rettighedshaverorganisationer og spørgsmål om adgang til materiale, som er påført effektive tekniske foranstaltninger. Nævnets kompetenceområde fremgår af den gældende § 47, stk. 2.

Ophavsretslicensnævnet har således kompetence til at træffe afgørelser vedrørende de pågældende aftaler med aftalelicensvirkning. Rimelighedsvurderingen bør foretages ud fra en samlet vurdering af den konkrete sags omstændigheder, idet der ved afgørelsen blandt andet bør lægges vægt på almene samfundsmæssige hensyn og konkurrenceretlige hensyn. I lighed med de øvrige aftalelicensbestemmelser kan nævnet træffe afgørelse om det rimelige vederlag og andre vilkår, men har ikke mandat til at meddele selve tilladelsen, som det dermed vil være op til rettighedshavernes organisation at tage stilling til.

Det foreslås at ændre *§ 47, stk. 2, 1. pkt.,* således at henvisningen til § 33 tilføjes til oplistningen, mens § 55 b ændres til § 55 c. Henvisningen til den foreslåede § 33 vil indebære, at Ophavsretslicensnævnet kan behandle tvister vedrørende aftalelicensbestemmelsen i den foreslåede § 33. Herudover skulle lovens henvisning til § 55 b rettelig have været § 55 c, idet § 55 b handler om aftalejustering, mens § 55 c fastslår, at tvister om en sådan aftalejusteringsordning kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet. Den foreslåede ændringen vil ikke medføre ændringer af gældende ret.

Den foreslåede ændring vil betyde, at Ophavsretslicensnævnet kan behandle tvister vedrørende aftalelicensbestemmelsen i den foreslåede § 33.

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.2.3.

Til nr. 22

Den gældende § 48, stk. 1, indebærer, at Ophavsretslicensnævnet på begæring kan meddele tilladelse og fastsætte vilkår, hvis en organisation, som er godkendt efter § 50, stk. 4, eller et radio- eller fjernsynsforetagende uden rimelig grund nægter at give samtykke til, at værker og udsendelser, som udsendes, samtidig og uændret videreudsendes efter § 35, stk. 1, eller tilbyder en sådan videreudsendelse på urimelige vilkår.

Det foreslås, at der tilføjes en ny *§ 48, stk. 2*, således at opstår der spørgsmål om, hvorvidt et radio- og fjernsynsforetagende i samarbejde med en organisation, der er godkendt efter § 50, stk. 4, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale om udnyttelse omfattet af § 35, stk. 4 eller 5, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse. Ophavsretslicensnævnets afgørelser har ikke bindende virkning for radio- og fjernsynsforetagender.

Den foreslåede § 48, stk. 2, vil betyde, at Ophavsretslicensnævnet også vil kunne træffe en samlet afgørelse vedrørende tariffer og andre vilkår, når radio- og fjernsynsforetagender i samarbejde med en organisation godkendt efter § 50, stk. 4, indgår fælles aftaler med brugere vedrørende udnyttelser omfattet af § 35, stk. 4 og 5. Ophavsretslicensnævnets kompetence vil i henhold til den foreslåede bestemmelse kun omfatte radio- og fjernsynsforetagender, når de i samarbejde med en organisation, som er godkendt efter § 50, stk. 4, indgår aftaler om videreudnyttelse omfattet af § 35, stk. 4 og 5. Nævnet vil således ikke få kompetence i relation til onlinetjenesteudbydere (dvs. streamingtjenester m.v.), som også er holdt uden for aftalelicensen efter § 35, stk. 6, 2. pkt. På samme måde vil radio- og fjernsynsforetagender, som indgår aftaler direkte med brugere uden et samarbejde med de øvrige rettighedshavere, heller ikke blive underlagt nævnets kompetence. Nævnets afgørelser vil som hidtil ikke være bindende, og dermed indebærer bestemmelsen ikke et indgreb i radio- og fjernsynsforetagenders rettigheder.

Om baggrunden for Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.5.1.

Til nr. 23

Det fremgår af § 48, stk. 3, at bestemmelsen i stk. 2 kun finder anvendelse, hvis en organisation af ophavsmænd har indgået en aftale, som omfattes af § 50, jf. § 13, stk. 1, 1. pkt., 2. led, eller § 17, stk. 3. Bestemmelsen i § 49 finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås, at i § 48*, stk. 3, 1. pkt.,* der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 2« til »stk. 3«. Der er tale om en konsekvensændring, som følge af lovforslagets § 1, nr. 22.

Til nr. 24

Det følger af ophavsretslovens § 50, stk. 1, at aftalelicens efter lovens bestemmelser om specifik aftalelicens kan påberåbes af brugere, der har indgået en aftale om den pågældende værksudnyttelse med en kollektiv forvaltningsorganisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark. § 50, stk. 1, indeholder en oplistning af de eksisterende specifikke aftalelicenser.

Det fremgår af ophavsretslovens § 50, stk. 1, at de specifikke oplistede aftalelicenser i §§ 13, 14 og 16 b og 16 c, § 17, stk. 3, og §§ 24 a, 29 a, 30, 30 a og 35 kan påberåbes af brugere, således at en repræsentativ organisation af rettighedshavere kan indgå aftaler på vegne af alle rettighedshaverne med en bruger om brug af indhold.

Det foreslås, at der foretages en ændring i *§ 50, stk. 1,* således at § 33 indsættes efter § 30 a.

Ændringen vil medføre, at der kan indgås aftaler med aftalelicensvirkning for radio- og fjernsynsforetagenders tilrådighedsstillelse af lydoptagelser, såfremt betingelserne i § 50 er opfyldt.

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.3.2.

Til nr. 25

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 50, stk. 3, 2. pkt.,* foreslås det at ændre »ophavsmænds« til »ophavspersoners«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Det følger af ophavsretslovens § 52, stk. 1, at hvis forhandlinger om indgåelse af aftaler som nævnt i §§ 13, 14 og 16 b, § 17, stk. 3, §§ 24 a, 29 a og 30 a ikke fører til noget resultat, kan hver af parterne kræve mægling.

§ 50, stk. 2, indebærer, at en aftalelicens kan påberåbes af brugere, der inden for et nærmere defineret område har indgået aftale om værksudnyttelse med en kollektiv forvaltningsorganisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark på det pågældende område (den generelle aftalelicens).

Det foreslås, at ændre *§ 52, stk. 1,* således, at § 30, § 33 og § 50, stk. 2, tilføjes til oplistningen af bestemmelser, således at de pågældende aftalelicensområder (aftalelicens på on demand-området for præeksisterende værker, aftalelicens på on demand-området for offentliggjorte lydoptagelser og den generelle aftalelicens) vil kunne behandles af mægler

Den foreslåede ændring vil betyde, at § 50, stk. 2, og § 33 omfattes af muligheden for, at en af parterne kan kræve mægling svarende til lovens øvrige bestemmelser om specifik aftalelicens.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at der er en forhandlingsordning, som gør det muligt for parter, der er interesseret i at indgå en aftale, at få bistand af en mægler, når der er udfordringer med at indgå en kollektiv aftale om værksudnyttelse.

Baggrunden for ændringen er at fremme aftaleindgåelsen for aftaler efter den generelle aftalelicens ved, at parterne kan kræve mægling.

Om baggrunden for og Kulturministeriets overvejelser i forhold til bestemmelsen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.2.1., 2.3.2.2. og 2.4.2.

Til nr. 27

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 3, 1. pkt.,* foreslås det, at »forligsmand« ændres til »mægler«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 3, 3. pkt.,* foreslås det, at »Forligsmanden« ændres til »Mægleren«, og »voldgiftsmænd« ændres til »voldgiftsdommere«.

De foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 4, 1. pkt.,* foreslås det, at »Forligsmanden« ændres til »Mægleren«, og »forligsmanden« ændres til »mægleren«.

De foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Til nr. 30

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 4, 2. pkt.,* foreslås det, at »Forligsmanden« ændres til »Mægleren«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Til nr. 31

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 5, 1. pkt.,* foreslås det, at »Forligsmanden« ændres til »Mægleren«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Til nr. 32

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 5, 2. pkt.,* foreslås det, at »forligsmanden« ændres til »mægleren«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Til nr. 33

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 6,* foreslås det, at »forligsmand« ændres til »mægler«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Til nr. 34

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 52, stk. 7,* foreslås det, at »forligsmandens« ændres til »mæglerens«.

Den foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Til nr. 35

Ophavsretslovens § 52 c, stk. 10, giver brugere tilladelse til at uploade eller tilrådighedsstille værker og andre frembringelser på en onlinelindholdsdelingstjeneste, hvis det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche. Bestemmelsen gennemfører den obligatoriske regel i DSM-direktivets artikel 17, stk. 7, litra b. Der er her tale om en undtagelse om parodi m.v., som kun gælder i de tilfælde, hvor et værk eller anden frembringelse gengives på et socialt medie eller lignende internettjenester. Parallelt med denne bestemmelse gælder en ulovbestemt parodiundtagelse, hvilket er fastslået af Højesteret i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue).

Det foreslås, at *§ 52 c, stk. 10,* ophæves. Ophævelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 24 b, som fastsætter en generel undtagelse for parodi, karikatur og pastiche. Da denne vil gælde generelt, vil § 52 c, stk. 10, blive overflødig og uden et selvstændigt indhold. Anvendelsesområdet i § 52 c, stk. 10, vil med andre ord opsluges af den foreslåede § 24 b.

Ophævelsen har til formål at undgå dobbeltregulering og dermed fremme gennemskueligheden for brugere, der ønsker at anvende værker m.v. med henblik på parodi, karikatur og pastiche, uanset om anvendelsen sker på sociale medier, i trykte blade eller på anden vis.

For en nærmere gennemgang af den foreslåede parodiregel henvises til afsnit 2.2.2. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 36

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

Det foreslås i *§ 62, stk. 1,* at ændre »Ophavsmandens« til »Ophavspersonens«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 37

Ophavsretslovens § 65 regulerer udøvende kunstneres rettigheder. Af bestemmelsens stk. 6 fremgår, at en række ophavsretlige bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på udøvende kunstneres fremførelser og optagelser heraf.

Ophavsretslovens § 66 regulerer rettighederne for producenter af lydoptagelser. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at en række ophavsretlige bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på fonogramproducenters rettigheder.

Det foreslås, at *§ 65, stk. 6,* og *§ 66, stk. 2,* ændres således, at der efter »§ 22,« indsættes »§ 24 b,«, og der efter »§ 31,« indsættes »§ 33,«. At § 65, stk. 6, suppleres med de to nye henvisninger til henholdsvis den foreslåede § 24 b, om parodi, karikatur og pastiche og den foreslåede § 33 om aftalelicens for lydoptagelser på on demand-området til radio- og fjernsynsforetagender vil betyde, at udøvende kunstneres fremførelser og optagelser heraf fremover vil kunne anvendes af andre uden samtykke, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche og med henblik på at indgå aftale med aftalelicensvirkning for tilrådighedsstillelse af lydoptagelser for radio- og fjernsynsforetagender.

At § 66, stk. 2, suppleres med de to nye henvisninger til henholdsvis den foreslåede § 24 b, om parodi, karikatur og pastiche og den foreslåede § 33 om aftalelicens for lydoptagelser på on demand-området til radio- og fjernsynsforetagender vil medføre, at fonogramproducenters rettigheder fremover vil kunne anvendes af andre uden samtykke, når det sker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche eller med henblik på at indgå aftale med aftalelicensvirkning for tilrådighedsstillelse af lydoptagelser for radio- og fjernsynsforetagender.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2. og 2.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 38

Den gældende § 67 indeholder en naboretlig beskyttelse til fremstillere af billedoptagelser. Det fremgår

af bestemmelsens stk. 2, at en række ophavsretlige bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på billedoptagelser.

Ifølge ophavsretslovens § 69 a har radio- og fjernsynsforetagender en naboretlig beskyttelse, hvorefter en radio- eller fjernsynsudsendelse ikke uden radio- eller fjernsynsforetagendets samtykke må udsendes af andre eller på anden måde fremføres offentligt. Udsendelsen må heller ikke uden samtykke affotograferes eller optages på bånd, film eller anden indretning, der kan gengive den.

Ophavsretslovens § 69 a regulerer området for pressepublikationer. Det fremgår af ophavsretslovens § 69 a, stk. 5, at en lang række af de bestemmelser, der gælder for ophavsretslovens øvrige bestemmelser, tilsvarende finder anvendelse på de pressepublikationer, der er nævnt i § 69 a, stk. 1.

Det foreslås, at i *§ 67, stk. 2, § 69, stk. 3,* og *§ 69 a, stk. 5,* indsættes »24 b,«. Ændringen indebærer, at der indsættes en henvisning til den foreslåede § 24 b om parodi, karikatur og pastiche.

Den foreslåede ændring vil for det første medføre, at billedoptagelser fremover vil kunne anvendes af andre uden samtykke, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche.

For det andet vil den medføre, at radio- og fjernsynsforetagenders rettigheder i henhold til stk. 1. fremover vil kunne anvendes af andre uden samtykke, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche.

Den foreslåede ændring vil for det tredje medføre, at pressepublikationer fremover vil kunne anvendes af andre uden presseudgivernes samtykke, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 39

Den gældende § 67 indeholder en naboretlig beskyttelse til fremstillere af billedoptagelser. Den gældende § 55 a indeholder en gennemsigtighedsforpligtelse for erhververe af udøvende kunstnere og ophavsmænds rettigheder, således at disse informeres om brugen af deres rettigheder.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i § 67 a med en oplysningspligt for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester over for fremstillere af billedoptagelser.

Det foreslås i *stk. 1,* at udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester fremover skal give opdaterede, relevante og fyldestgørende oplysninger om udnyttelsen til fremstillere af billedoptagelser eller dennes repræsentant samt, at oplysningerne navnlig vil skulle omfatte udnyttelsesmåder, udnyttelsesomfang alle genererede indtægter og skyldige vederlag.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre en oplysningspligt for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester over for fremstillere af billedoptagelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester

forpligtes til at give fremstillere af billedoptagelser eller dennes repræsentant relevant data, og dermed har fremstillere af billedoptagelser bl.a. krav på oplysninger, som kan hjælpe med at vurdere den økonomiske værdi af rettighederne. Derudover vil den foreslåede § 67 a, stk. 1, 1. pkt. sikre, at fremstillere af billedoptagelsers repræsentanter, f.eks. et fagforbund eller kollektivt forvaltningsselskab, får ret til at modtage oplysninger på fremstillerens vegne.

På samme vis som i den gældende § 55 a, stk. 1, vil forpligtelsen i den foreslåede § 67 a, stk. 1, skulle foretages under hensyntagen til de særlige karakteristika, der er knyttet til den pågældende sektor, og der skal kun gives de oplysninger, der må anses for relevante. Det vil blandt andet indebære, at fremstillere af billedoptagelser eller dennes repræsentant ikke kan kræve oplysninger om f.eks. indtjening pr. titel, hvis en udbyder af en audiovisuel informationssamfundstjeneste ikke kan opgøre indtjening pr. titel. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis en tjeneste er abonnementsfinansieret, og tjenestens indtjening dermed ikke direkte kan allokeres til de enkelte titler.

Udtrykket ”fremstillere af billedoptagelser” skal forstås på samme måde som efter § 67, dvs. film- og tv-producenter. Dette gælder også ift. erhvervede rettigheder. Ved "udbydere af informationssamfundstjenester" forstås det samme som i ophavsretslovens § 69 a. Forslaget vil således omfatte audiovisuelle on demand-tjenester, som oftest er kommercielle, herunder streamingtjenester.

Det følger af betragtning 75 i DSM-direktivet, som bidrager til fortolkning af direktivets artikel 19, som er gennemført i dansk ret i § 55 a i ophavsretsloven, at oplysningerne bør være ajourførte for at give adgang til de nyeste data, som er relevante for udnyttelsen af værket eller fremførelsen, og som er omfattende, således at de dækker alle kilder til indtægter af relevans for sagen. Den foreslåede § 67 a er en spejling af § 55 a.

Streamingtjenester m.v. er underlagt transparensbestemmelsen i artikel 19, som er gennemført i dansk ret i § 55 a i ophavsretsloven, enten direkte eller som såkaldte underlicenstagere, jf. DSM-direktivets betragtning 76. De omfattes således også af ophavsretslovens § 55 a for så vidt angår ophavspersoner og udøvende kunstnere, som efter § 55 a, stk. 4, kan kræve oplysninger fra underlicenstagere som streamingtjenester via aftaleerhververe, herunder producenter.

I overensstemmelse med ophavsretslovens grundprincip vil den foreslåede 67 a finde anvendelse på handlinger på dansk territorium, dvs. når streamingtjenester m.v. anvendes af brugere i Danmark.

Oplysningerne vil skulle gives på baggrund af en begæring fra en AV-producent, som har overdraget sine rettigheder. Oplysningerne skal herefter gives med en regelmæssighed, der er passende for den relevante sektor og mindst en gang om året.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse i § 67 a stk. 1, 2. pkt., er, at oplysningerne omfatter udnyttelsesmåder og udnyttelsens omfang, herunder i form af antal visninger, afspilninger, streams, seere og forbrugere. Oplysningerne skal opgøres fordelt på antal visninger eller transaktioner på alle relevante territorier i verden, dvs. antal streams m.v. i de enkelte lande.

Det foreslås i § 67 a stk. 1, 3. pkt., at, når den administrative byrde ved at give oplysningerne er uforholdsmæssigt stor, vil forpligtelsen være begrænset til de oplysninger, der med rimelighed kan forventes på samme måde som i den gældende § 55 a.

Behandlingen af personoplysninger, såsom kontaktoplysninger og oplysninger om vederlag, som er nødvendig for at holde fremstillere af billedoptagelser underrettet i forbindelse med udnyttelsen af deres værker og fremførelser, bør foretages i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, litra c, i forordning (EU) 2016/679, jf. betragtning 75. Fremstillere af billedoptagelser og deres aftalepartnere bør kunne indvillige i at hemmeligholde de delte oplysninger.

Det foreslås i *stk. 2,* at bestemmelsen ikke vil kunne fraviges til skade for fremstillere af billedoptagelser. Hensigten med den foreslåede bestemmelse er, ligesom i de gældende §§ 55 a-55 d, hvor gennemsigtighedsforpligtelsen, aftalejusteringsordningen og den alternative tvistbilæggelsesordning fastsættes, at bestemmelsen ikke vil kunne fraviges til skade for producenterne.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestemmelsen ikke kan fraviges ved aftale, da formålet med bestemmelsen er at sikre, at producenterne garanteres en ret til, at udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester på begæring og mindst en gang om året giver opdaterede, relevante og fyldestgørende oplysninger om udnyttelsen til producenterne.

Det foreslås i *stk. 3,* at tvister om oplysningspligten efter § 67 a af enhver af parterne kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er, at Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at træffe afgørelse i tvister efter 67 a.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at tvister efter bestemmelsen kan indbringes for et uafhængigt organ i form af Ophavsretslicensnævnet. Ophavsretslicensnævnet afgør tvister om ophavsretlige vederlag og andre vilkår på en række udvalgte områder. Ophavsretslicensnævnet reguleres i ophavsretslovens § 47. Formålet med nævnet er, at tvisterne skal kunne afgøres af en gruppe uvildige og sagkyndige personer på en enklere, hurtigere og billigere måde, end hvis sagen skulle behandles af domstolene. Nævnets kompetenceområder er oplistet i § 47, stk. 2, og omfatter blandt andet tvangslicens, vederlagskrav til ikke-repræsenterede ophavsmænd, sager om aftalelicens, Koda-vederlag og tekniske foranstaltninger. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at Ophavsretslicensnævnet ligeledes bliver tildelt kompetence til at afgøre tvister efter § 67 a.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 40

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

I *§ 69 a, stk. 4,* foreslås det, at »Ophavsmænd« ændres til »Ophavspersoner«.

De foreslåede ændringer vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 41

Ophavsretslovens § 70 indeholder en naboretlig beskyttelse for fremstillere fotografiske billeder (fotografer), som giver disse en eneret til at råde over deres billeder ved at fremstille eksemplarer af den og ved at gøre dem tilgængelige for almenheden. Det følger af bestemmelsens stk. 3 at en række af ophavsretslovens bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på fotografiske billeder.

Det foreslås, at i *§ 70, stk. 3,* efter »24 a« indsættes »24«. Ændringen indebærer, at bestemmelsen suppleres med en ny henvisning til den foreslåede § 24 b om parodi, karikatur og pastiche.

Indføjelsen af den foreslåede § 24 b vil betyde, at fotografiske billeder fremover vil kunne anvendes af andre uden samtykke, når det sker med henblik på parodi, karikatur og pastiche.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger i afsnit 2.2.2.

Til nr. 42

Den gældende § 75 a indeholder Koda's koncession (bevilling), hvorefter Koda kan indgå aftaler om offentlig fremførelse af musikværker. Den gældende § 75 a, stk. 3, giver Ophavsretslicensnævnet kompetence til at vurdere, om der stilles urimelige vilkår i disse aftaler for så vidt angår offentlig fremførelse.

Det foreslås, at der i *§ 75 a stk. 3,* efter 1. pkt. indsættes: "Ophavsretslicensnævnets fastsættelse af vilkår omfatter tillige vilkårene for den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen, såfremt organisationen tillige repræsenterer de dermed forbundne rettigheder". Den foreslåede tilføjelse vil således bevirke, at rettighederne til eksemplarfremstilling, når disse er omfattet af aftalen om rettighederne til offentlig fremførsel, også kan behandles af Ophavsretslicensnævnet i tvister vedrørende aftalen – forudsat at den relevante part også repræsenterer disse rettigheder.

Den foreslåede ændring vil betyde, at Ophavsretslicensnævnet får kompetence til at bedømme den fulde aftale vedrørende offentlig fremførelse af musik, herunder de nødvendige eksemplarfremstillingsrettigheder.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 43

En række af lovens gældende bestemmelser indeholder kønnede betegnelser som »ophavsmand« og »ophavsmænd« i stedet for kønsneutrale betegnelser som f.eks. »ophavsperson« og »ophavspersoner«. Brugen af kønnede betegnelser har ikke noget selvstændigt formål.

Det foreslås på den baggrund, at alle kønnede betegnelser i loven erstattes med kønsneutrale betegnelser.

Det foreslås, at i *§ 84, stk. 4,* ændres »tredjemands« til »tredjeparts«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 44

Hverken ophavsretsloven eller databeskyttelsesreglerne indeholder i dag en hjemmel til, at private foreninger kan behandle oplysninger om strafbare forhold i form af et register over ulovlige internettjenester/hjemmesider. Det foreslås, at kulturministeren i en ny bestemmelse i ophavsretslovens § 84 c bemyndiges til at fastsætte sådanne særregler.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *§ 84 c*, at kulturministeren kan fastsætte regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, herunder om registrering, videregivelse af oplysninger, tavshedspligt og fastlæggelse af slettefrister, foretaget af private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter ophavsretsloven.

Ved private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter denne lov, forstås en privat forening med organisationer, virksomheder mv. som medlemmer, der med henblik på at modvirke og nedbringe omfanget af ulovlige aktiviteter har til formål at beskytte medlemmernes rettigheder for derved at skabe fundamentet for rimelige og trygge vilkår for lovlige virksomheder og forbrugere.

Ved oplysninger om strafbare forhold forstås adresser på internettjenester, der er dømt ulovlige, enten civil- eller strafferetligt, som følge af krænkelser af ophavsretsloven. Det bemærkes, at det ikke er selve dommene eller de faktiske ophavsretskrænkelser, som listen indeholder, men den ulovlige internettjenestes adresse.

Bestemmelsen forventes udmøntet i en bekendtgørelse, hvori kulturministeren forventes at fastsætte regler om, at en privat forening lovligt kan registrere og opbevare oplysninger om strafbare forhold i form af adresser på internettjenester, hvor der foreligger en domsafsigelse om, at den pågældende internettjene-ste er dømt ulovlig af en dansk domstol. Bestemmelsen forventes endvidere anvendt til at fastsætte regler om den nærmere administration af listen.

Videre forventes kulturministeren at benytte bestemmelsen til at fastsætte regler om, at en forening kan videregive oplysninger om strafbare forhold til virksomheder, organisationer mv., som har tilsluttet sig samarbejdet om at bekæmpe finansiering og tilgængeliggørelse af internettjenester, der driver eller faciliterer ulovlige aktiviteter med henblik på at advare andre mod forretningsforbindelser mv. med en registreret internetadresse. Det kan f.eks. være en virksomhed inden for det digitale annoncemarked, som formidler virksomheders annoncering på forskellige hjemmesider. Det kan også være en betalingstjeneste. Herudover forventes kulturministeren at fastsætte regler om bl.a. tavshedspligt således, at alene relevante aktører modtager information om indholdet af listen samt fastlæggelse af slettefrister med henblik på dataminering, så oplysninger på listen kun er registreret så længe, der er et legitimt formål.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 45

Ophavsretslovens § 86, stk. 1, indeholder de ophavsretlige tilknytningskriterier, hvoraf mindst ét skal være opfyldt for, at udøvende kunstneres fremførelser nyder beskyttelse efter ophavsretsloven. Bestemmelsen angiver, at udøvende kunstneres rettigheder, jf. § 65, dels gælder for fremførelser, der har fundet sted i et land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og dels gælder for fremførelser, der er gengivet på lydoptagelser, som er beskyttede i henhold til § 86, stk. 2.

Det foreslås, at i *stk. 1, nr. 1,* udgår »og« og i stk. 1, nr. 2, ænders »stk. 2.« til »stk. 2, og«. Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 46. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 46, nedenfor.

Til nr. 46

Ophavsretslovens § 86, stk. 1, indeholder de ophavsretlige tilknytningskriterier. Kriteriet i stk. 1, nr. 1, vedrører fremførelser, der har fundet sted i et land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Kriteriet i stk. 1, nr. 2, vedrører fremførelser, der er gengivet på lydoptagelser, som er beskyttede i henhold til bestemmelsen i stk. 2. De to tilknytningskriterier har baggrund i en række internationale konventioner og aftaler, herunder Romkonventionens artikel 4-6 samt TRIPS-aftalen og WIPO Performances and Phonograms Treaty, som henviser til Romkonventionen. I medfør af Romkonventionens artikel 4, stk. 1, bogstav c, gælder der imidlertid et tredje tilknytningskriterium, som ikke fremgår af ophavsretsloven.

Det foreslås, at der indføres et nyt *§ 86, stk. 1, nr. 3,* hvorefter § 65 tilmed gælder for fremførelser, der uden at være optaget på et fonogram medtages i en radio- eller fjernsynsudsendelse, som er beskyttet i henhold til § 68, stk. 4, og § 87.

Forslaget har til formål at skabe parallelitet mellem dansk ret og internationale konventioner, således at den tilknytning til Danmark, som kræves, for at en udøvende kunstners fremførelse nyder beskyttelse efter den danske lovgivning, gøres parallel med den tilknytning, som kræves til andre lande for at kunne opnå beskyttelse i henhold til de internationale konventioner og traktater. Den foreslåede ændring vil grundlæggende udvide beskyttelsen for de udøvende kunstnere, hvis fremførelse indgår i en radio- eller fjernsynsudsendelse. Dog ses ændringen ikke at få den store betydning i praksis, idet sådanne udsendelser efter Kulturministeriets opfattelse allerede i praksis bliver bedømt efter ophavsretsloven, når udsendelsen hidrører fra Danmark.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.5. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 47

Overgangsbestemmelsen i ophavsretslovens § 91 udtrykker det princip, at aftaler om overdragelse af ophavsrettigheder skal bedømmes efter de deklaratoriske regler, der gjaldt ved aftalens indgåelse. Bestemmelsen i stk. 3 angiver, at § 30, stk. 5, og § 87, stk. 2, ikke finder anvendelse på aftaler, som er indgået før den 1. januar 1995, førend den 1. januar 2000.

Det foreslås at i *§ 91, stk. 3*, ændres »stk. 5« til »stk. 4«.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for bestemmelsernes materielle indhold. Der er således tale om videreførelse af gældende ret under hensyntagen til den foreslåede ændring af § 30, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af § 12, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, at Kulturministeriet kan fastsætte nærmere regler om bl.a. studieordninger, jf. § 12, stk. 1, nr. 4. Kulturministeren kan deraf pålægge den enkelte institution at fastsætte interne regler om eksaminer, prøver og bedømmelser i sine studieordninger. Kulturministeren har derimod ikke selv mulighed for at fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser.

Det foreslås, at *§ 12, stk. 1, nr. 1,* ophæves, og at der i steder indsættes tre nye numre.

I *nr. 1* foreslås det, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsernes niveau, indhold og varighed. Dette er en videreførelse af den gældende nr. 1, 1. led.

I *nr. 2* foreslås det, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser. Den foreslåede nr. 2 er en genetablering af en tidligere bestemmelse, som lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet indeholdt frem til 2016.

I *nr. 3* foreslås det, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet. Den foreslåede nr. 3 svarer indholdsmæssigt til den gældende nr. 1, 2. led, og vil således videreføre gældende ret i sit eget særskilte nummer.

Som følge af disse ændringer, bliver nr. 2-9 herefter nr. 4-11.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er en overgangsbestemmelse, om anvendelsen af den foreslåede nye § 67 a i lov om ophavsret, jf. lovforslagets § 1, nr. 39, som ikke finder anvendelse på aftaler indgået inden lovens ikrafttræden. For sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslås i *stk. 3,* at regler udstedt i medfør af § 12, stk. 1, nr. 8, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af regler

udstedt i medfør af § 12, stk. 1, nr. 10, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. denne lovs § 2, nr. 1.

Bestemmelsen vil sikre, at de bekendtgørelser, som er udstedt med hjemmel i lovens § 12, nr. 8, ikke ophæves som følges af rykningsklausulen i lovforslagets § 2, nr. 1, men at de forbliver i kraft i medfør af bestemmelsens nye nr. 10.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1,* at der indføres en territorialbestemmelse, som indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

I *stk. 2* fastsættes det dog, at § 1 ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Lov om ophavsret gælder ikke for Færøerne, da Færøerne har overtaget det ophavsretlige område.

Lovens § 2 gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da lov om de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet ikke gælder for Færøerne eller Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende love

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 20. august 2023, foretages følgende ændringer:
	1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter »side 92«: », og bestemmelser, der som udkast har været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation)«.
	2. Overalt i loven ændres »Ophavsmanden« til: »Ophavspersonen«, »ophavsmandens« til: »ophavspersonens«, »ophavsmanden« til: »ophavspersonen«, »ophavsmænd« til: »ophavspersoner«, »ophavsmand« til: »ophavsperson«, og »ophavsmændene« til: »ophavspersonerne«.
§ 2. ---	
Stk. 2-3. ---	
Stk. 4. Som offentlig fremførelse efter stk. 3, nr. 3, anses også	**3.** I *§ 2, stk. 4,* indsættes efter »anses også«: »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder«.
1) trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder udsendelse i radio eller fjernsyn og tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, og	**4.** *I § 2, stk. 4, nr. 1,* udgår »trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder« og »tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«.
2) fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der finder sted for en større kreds, som ellers måtte anses som ikke-offentlig.	**5.** I *§ 2, stk. 4, nr. 2,* ændres »fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der finder sted for en større kreds, som ellers måtte anses som ikke-offentlig« til: »tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt«.
§ 11. Bestemmelserne i dette kapitel, § 52 c, stk. 10, og kapitel 6 b gør ikke indskrænkninger i ophavsmandens ret i henhold til § 3 ud over, hvad der følger af § 29. *Stk. 2.* Når et værk anvendes i henhold til dette kapitel, § 52 c, stk. 10, og kapitel 6 b, må værket ikke ændres i videre udstrækning, end den tilladte brug kræver. Gengives værket offentligt, skal kilden angives i overensstemmelse med, hvad god skik kræver. *Stk. 3.* Når et værk anvendes i henhold til dette kapitel, § 52 c, stk. 10, og kapitel 6 b, er det ikke tilladt at fremstille eksemplarer på grundlag af en gengivelse af værket i strid med § 2 eller på grundlag af en omgåelse af en teknisk foranstaltning i strid med § 75 c, stk. 1. Bestemmelsen i 1. pkt. finder ikke anvendelse på fremstilling af eksemplarer i medfør af § 16, stk. 5.	**6.** I *§ 11, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3, 1. pkt.,* udgår: », § 52 c, stk. 10,«.

§ 11 a. Det er tilladt at fremstille midlertidige eksemplarer, som
1)-2) ---
3) udelukkende har til formål at muliggøre enten en mellemmands transmission af et værk i et netværk mellem tredjemænd eller en lovlig brug af et værk og
4) ---
Stk. 2. ---

7. I *§ 11 a, stk. 1, nr. 3,* ændres »en mellemmands« til: »et mellemleds«, og »tredjemænd« ændres til: »tredjeparter«.

8. I *§ 16 b, stk. 1, 3. pkt., § 30 a, stk. 1, 1. pkt., § 68, stk. 1, 2. pkt., § 75 d, stk. 3, 1. pkt.,* og *§ 76, stk. 2, 2. pkt.,* ændres »§ 2, stk. 4, nr. 1, 2. led« til: »§ 2, stk. 4, nr. 2«.

§ 21. Et udgivet værk, som ikke er et sceneværk eller et filmværk, må fremføres offentligt
1) ved lejligheder, hvor tilhørerne eller tilskuerne har adgang uden betaling, hvis fremførelsen ikke er det væsentlige ved den pågældende foranstaltning, og hvis denne ikke finder sted i erhvervsøjemed, og
2) når fremførelsen sker til brug ved gudstjeneste eller undervisning.

9. I *§ 21, stk. 1, nr. 2,* udgår: »eller undervisning«.

10. I *§ 21* indsættes efter stk. 1. som nyt stykke:

»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, gælder ikke for overføring til almenheden, jf. § 2, stk. 4.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 2, gælder ikke for fremførelse i radio eller fjernsyn samt for fremførelse i undervisningsvirksomhed, der sker i erhvervsøjemed.

11. I *§ 21, stk. 2,* der bliver stk. 3., ændres »samt for fremførelse i undervisningsvirksomhed, der sker i erhvervsøjemed« til: », jf. § 2, stk. 4, nr. 1«.

§ 24. Kunstværker, der indgår i en samling, eller som udstilles eller udbydes til salg, må gengives i kataloger over samlingen. Sådanne kunstværker må endvidere gengives i meddelelser om udstilling eller salg, herunder i form af overføring til almenheden.
Stk. 2-3. ---

12. I *§ 24, stk. 1, 1. pkt.,* indsættes efter »udstilles«: »offentligt«.

13. Efter § 24 a indsættes før overskriften før § 25:

»*Parodi, karikatur og pastiche*

§ 24 b. Det er tilladt at anvende værker, når det sker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche.
Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke omfattet af bestemmelserne i § 11, stk. 1 og 2.
Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke for edb-programmer og databaser.«

§ 30. DR, TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-virksomheder kan i radio eller fjernsyn udsende udgivne værker, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. gælder ikke for sceneværker og filmværker.

14. *§ 30, stk. 1,* affattes således:

»DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere kan udsende offentliggjorte værker i radio eller fjernsyn og stille offentliggjorte værker til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et

individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. § 2, stk. 4, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen. Bestemmelsen i 1. pkt. gælder ikke for sceneværker og filmværker.«

Stk. 2. Ophavsmanden kan over for radio- eller fjernsynsforetagendet nedlægge forbud mod værkets udsendelse i henhold til stk. 1.

15. I *§ 30, stk. 2,* ændres »værkets udsendelse« til: »eksemplarfremstilling, udsendelse og tilrådighedsstillelse af værket«.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte, at bestemmelserne i stk. 1 og 2 skal finde tilsvarende anvendelse på aftaler, der er indgået af andre radio- og fjernsynsforetagender.

16. *§ 30, stk. 3,* ophæves.

Stk. 4-6. ---

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

17. Efter § 32 indsættes:

»**§ 33.** DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder, andre radio- og fjernsynsforetagender og onlineindholdsudbydere kan stille offentliggjorte lydoptagelser til rådighed på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. § 2, stk. 4, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen.

Stk. 2. Rettighedshaveren kan over for radio- og fjernsynsforetagendet og onlineindholdsudbyderen nedlægge forbud mod eksemplarfremstilling og tilrådighedsstillelse af lydoptagelsen i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Opstår der spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der efter § 50, stk. 4, er godkendt til at indgå aftaler omfattet af stk. 1, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse.«

18. I *§ 35, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5, § 66 a, stk. 1, nr. 2,* og *§ 75 l, stk. 1, nr. 1,* ændres »§ 2, stk. 4, nr. 1« til: »§ 2, stk. 4«.

§ 37. ---

Stk. 2. ---

1) ---

2) videregives til tredjemand, undtagen når dette er nødvendigt for at gøre det selvstændigt udviklede edb-program

3) ---

Stk. 3. ---

19. I *§ 37, stk. 2, nr. 2,* ændres »tredjemand« til: »tredjepart«.

§ 47. Kulturministeren nedsætter Ophavsretslicensnævnet. Nævnet består af en formand og 2 medlemmer, som udpeges af kulturministeren. Formanden skal være højesteretsdommer.

20. I *§ 47, stk. 1, 2. pkt.* ændres »formand« til: »forperson« og i *3. pkt.* ændres »Formanden« til: »Forpersonen«.

Stk. 2. Ophavsretslicensnævnet kan træffe afgørelse i henhold til § 11 c, stk. 3, § 13, § 13 a, stk. 5, og § 14, § 16 b, § 17 d, stk. 3, § 18, stk. 1, § 24 a, § 29 a, stk. 3, § 30, § 35, stk. 7, § 48, stk. 1 og 2, § 51, stk. 2, § 52 a, stk. 8, § 52 b, stk. 4, § 52 c, stk. 6, § 55 b, § 68, § 75 a, stk. 3, og § 75 d. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.
Stk. 3. ---

21. I *§ 47, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »§ 30,«: »§ 33,«, og »§ 55 b« ændres til: »§ 55 c«.

§ 48. ---

22. I *§ 48* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Opstår der spørgsmål om, hvorvidt et radio- og fjernsynsforetagende i samarbejde med en organisation, der er godkendt efter § 50, stk. 4, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale om udnyttelse omfattet af § 35, stk. 4 eller 5, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse. Ophavsretslicensnævnets afgørelser har ikke bindende virkning for radio- og fjernsynsforetagender.«

Stk. 2. ---

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 finder kun anvendelse, hvis en organisation af ophavsmænd har indgået en aftale, som omfattes af § 50, jf. § 13, stk. 1, eller § 17, stk. 3. Bestemmelsen i § 49 finder tilsvarende anvendelse.

23. I *§ 48, stk. 3, 1. pkt.,* der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

§ 50. Aftalelicens efter §§ 13, 14 og 16 b og 16 c, § 17, stk. 3, og §§ 24 a, 29 a, 30, 30 a og 35 kan påberåbes af brugere, der har indgået en aftale om den pågældende værksudnyttelse med en kollektiv forvaltningsorganisation, som er tilstrækkelig repræsentativ for ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark.
Stk. 2. ---

24. I *§ 50, stk. 1*, indsættes efter »§ 30 a«: »§ 33«.

Stk. 3. Aftalelicensen giver brugeren ret til at udnytte andre værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse værker ikke repræsenteres af organisationen. Aftalelicensen giver brugeren ret til at benytte de ikke repræsenterede ophavsmænds værker på den måde og på de vilkår, som følger af den aftale, der er indgået med organisationen.
Stk. 4-6. ---

25. I *§ 50, stk. 3, 2. pkt.,* ændres »ophavsmænds« til: »ophavspersoners«.

§ 52. Hvis forhandlinger om indgåelse af aftaler som nævnt i §§ 13, 14 og 16 b, § 17, stk. 3, §§ 24 a, 29 a og 30 a, ikke fører til noget resultat, kan hver af parterne kræve mægling.
Stk. 2. ---

26. I *§ 52, stk. 1,* ændres »og 30 a« til: », 30, 30 a, 33 og § 50, stk. 2«.

Stk. 3. Mæglingen foretages af en forligsmand, der udpeges af kulturministeren. Forligsforhandlingerne skal baseres på parternes eventuelle løsningsforslag. Forligsmanden kan foreslå parterne at lade tvisten afgøre ved voldgift og kan medvirke ved udpegningen af voldgiftsmænd.

27. I *§ 52, stk. 3, 1. pkt.,* ændres »forligsmand« til: »mægler«.

28. I *§ 52, stk. 3, 3. pkt.,* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«, og »voldgiftsmænd« til: »voldgiftsdommere«.

Stk. 4. Forligsmanden kan fremsætte forslag til tvistens løsning og kan kræve, at et sådant forslag forelægges parternes kompetente organer til vedtagelse eller forkastelse inden

29. I *§ 52, stk. 4, 1. pkt.,* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«, og »forligsmanden« til: »mægleren«.

en af forligsmanden fastsat frist. Forligsmanden underretter kulturministeren om mæglingens udfald.

Stk. 5. Forligsmanden kan bestemme, at aftaler skal forblive i kraft, selv om aftaleperioden er udløbet eller vil udløbe under forhandlingerne. Aftalen kan dog ikke forlænges i mere end to uger efter, at parterne har taget stilling til et endeligt mæglingsforslag eller forslag til voldgiftsbehandling, eller efter at forligsmanden har meddelt, at der ikke er basis for at fremsætte sådanne forslag.

Stk. 6. Den, der er eller har været forligsmand, må ikke ubeføjet røbe eller udnytte, hvad denne har fået kendskab til som forligsmand.

Stk. 7. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om dækning af omkostningerne ved forligsmandens virksomhed.

§ 52 c. ---

Stk. 2-9. ---

Stk. 10. Brugere af onlineindholdsdelingstjenester må uploade og stille brugergenereret indhold, der indeholder værker og frembringelser beskyttet efter §§ 65-71, til rådighed på onlineindholdsdelingstjenesterne, når dette sker med henblik på karikatur, parodi eller pastiche.

§ 62. Ophavsmandens ret til at råde over sit værk kan ikke gøres til genstand for kreditorforfølgning hverken hos ophavsmanden eller hos nogen, til hvem retten er overgået ifølge ægteskab eller arv.

Stk. 2. ---

30. I *§ 52, stk. 4, 2. pkt.,* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«.

31. I *§ 52, stk. 5, 1. pkt.* ændres »Forligsmanden« til: »Mægleren«.

32. I *§ 52, stk. 5, 2. pkt.* ændres »forligsmanden« til: »mægleren«.

33. I *§ 52, stk. 6,* ændres »forligsmand« til: »mægler«.

34. I *§ 52, stk. 7,* ændres »forligsmandens« til: »mæglerens«.

35. *§ 52 c, stk. 10,* ophæves.

36. I *§ 62, stk. 1,* ændres »Ophavsmandens« til: »Ophavspersonens«.

37. I *§ 65, stk. 6,* og *§ 66, stk. 2,* indsættes efter »22,«: »24 b,« og efter »31,« indsættes: »33,«.

38. I *§ 67, stk. 2, § 69, stk. 3,* og *§ 69 a, stk. 5,* indsættes efter »22,«: »24 b.

39. Efter § 67 indsættes før overskriften før § 68:

»**§ 67 a.** Overdrager en fremstiller af billedoptagelser sine rettigheder til en udbyder af en audiovisuel informationssamfundstjeneste, skal udbyderen på begæring med en regelmæssighed, der er passende for sektoren, og mindst en gang om året, give opdaterede, relevante og fyldestgørende oplysninger om udnyttelsen til fremstillere af billedoptagelser eller dennes repræsentant, så længe værket udnyttes. Oplysningerne skal navnlig omfatte udnyttelsesmåder, udnyttelsesomfang, alle genererede indtægter og skyldige vederlag. Er den administrative byrde ved at give oplysningerne uforholdsmæssig stor, er forpligtelsen begrænset til de oplysninger, der med rimelighed kan forventes.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kan ikke fraviges til skade for fremstillere af billedoptagelser.

Stk. 3. Tvister om oplysningspligten efter § 67 a kan af enhver af parterne indbringes for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47, stk. 2.«

§ 69 a. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ophavsmænd til værker, der indgår i en pressepublikation, har ret til at modtage en passende andel af de indtægter, som udgiveren modtager for den i henhold til stk. 1 nævnte udnyttelse af dennes pressepublikationer.

40. I *§ 69 a, stk. 4,* ændres »Ophavsmænd« til: »Ophavspersoner«.

§ 70. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, §§ 3, 7, 9, 11, 11 a-11 c, § 12, stk. 1, stk. 2, nr. 5, og stk. 3, §§ 13-16 f, § 17, stk. 1 og 3, §§ 17 a-17 e, § 18, stk. 1 og 2, § 19, stk. 1 og 2, §§ 20, 21 og 23, § 24, stk. 1 og 2, og §§ 24 a, 25, 25 a, 27, 28, 30-31, 34, 35, 39-47, 49-58 og 60-62 finder tilsvarende anvendelse på fotografiske billeder. Er et fotografisk billede genstand for ophavsret efter § 1, kan denne også gøres gældende.

Stk. 4. ---

41. I *§ 70, stk. 3,* indsættes efter »24 a,«: »24 b,.«

§ 75 a. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Stiller en organisation m.v., der er godkendt i henhold til stk. 1, urimelige vilkår for at meddele tilladelse til offentlig fremførelse af musikværker, kan Ophavsretslicensnævnet på begæring fastsætte vilkårene for fremførelsen. § 47, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

42. I *§ 75 a, stk. 3,* indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum: ¬»Ophavsretslicensnævnets fastsættelse af vilkår omfatter tillige vilkårene for den eksemplarfremstilling, som er nødvendig for gengivelsen, såfremt organisationen tillige repræsenterer de dermed forbundne rettigheder.«

§ 84. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ved en dom om foranstaltninger efter stk. 1 skal retten tage hensyn til, at der skal være forholdsmæssighed mellem krænkelsens omfang og de beordrede retsmidler samt tredjemands interesser.

43. I *§ 84, stk. 4,* ændres »tredjemands« til: »tredjeparts«.

44. Efter § 84 b indsættes i *kapitel 7*:

»*Registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser*

§ 84 c. Kulturministeren kan fastsætte regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, herunder om registrering, videregivelse af oplysninger, tavshedspligt og fastlæggelse af slettefrister, foretaget af private foreninger, som har til formål at beskytte rettigheder efter denne lov.«

§ 86. Bestemmelsen i § 65 gælder for
1) fremførelser, der har fundet sted i et land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og

45. I *§ 86, stk. 1, nr. 1,* udgår »og«, og i *nr. 2,* ændres »stk. 2.« til: »stk. 2, og«.

2) fremførelser, der er gengivet på lydoptagelser, som er beskyttede i henhold til bestemmelsen i stk. 2

46. I *§ 86, stk. 1,* indsættes som nr. *3*:

»3) fremførelser, der uden at være optaget på et fonogram medtages i en radio- eller fjernsynsudsendelse, som er beskyttet i henhold til stk. 4 og § 87.«

§ 91. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Bestemmelserne i § 30, stk. 5, og § 87, stk. 2, finder ikke anvendelse på aftaler, som er indgået før den 1. januar 1995, førend den 1. januar 2000.

Stk. 4-5. ---

47. I *§ 91, stk. 3,* ændres »stk. 5.« til: »stk. 4«.

§ 2

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 732 af 14. juni 2016, som ændret ved § 1 i lov nr. 716 af 13. juni 2023, § 5 5 i lov nr. 492 af 15. maj 2023 og § 4 i lov nr. 435 af 8. maj 2017, foretages følgende ændring:

§ 12. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om

1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed samt om en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet,

2)-9) ---

1. *§ 12, stk. 1, nr. 1,* ophæves, og i stedet indsættes:

»1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed,

2) eksaminer, prøver og bedømmelser,

3) en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet,«

Nr. 2-9 bliver herefter nr. 4-11.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Stk. 2. § 1, nr. 39, finder ikke anvendelse på aftaler indgået inden lovens ikrafttræden. For sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af § 12, stk. 1, nr. 8, i lov nr. 732 af 14. juni 2016 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 12, stk. 1, nr. 10, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. denne lovs § 2, nr. 1.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.